

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 1080 Lej
Fél évre ... 540 Lej
Negyed évre ... 270 Lej
Havonta ... 90 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

A gát alatt.

A városi telekkisajátítások újból emlékeztetünkbe idézik a sok helyen már elintéztet expropriálást, amit hivatalosan szociális intézkedésnek neveztek el, noha az voltaképpen nem egyéb, mint tulajdonelkobzás. De emlékeztetünkbe idéződik az a beszéd is, amit az optánsüggyel kapcsolatosan tartott Titulescu Genfben, aki a román álláspont helyességét, illetve a kisajátítások szükségességét a szovjet közelségével okolta meg és olyasmint mondott, hogy a kisajátítások, akár csak valami csatorna, vagy tisztító szűrő: levezetik a bel-sevista érzelmeiket. Annak idején a földbirtokosokat, különösen a kisebbségeket ériatette sulyosan az államnak ez a magántulajdonba való szovjetizü beagázolása, most ugy látszik ugyanilyen elbánásban részesülnek a városi telek-, sőt bizonyos mértékben a háztulajdonosok is.

Ezzel nem akarjuk azt mondani, hogy nincs szükség a kisajátításokra. Ellenkezőleg. Szociális szempontból feltétlenül szükség van expropriálásra, de ennek igazságosnak kell lennie, olyannak, amely Románia összes földbirtokosait egyenlő elbánásban részesíti. Viszont tiltakozik minden földtulajdonos az ellen, hogy az apák, nagyapák és ősök verejtékkel és vérrrel szerzett, gondok és munka által fenntartott telkelt és terinő barázdákat „megváltás” neveltség összegék árán, azért, mert Oroszország a tözsomszédunk és a bolsevizmusnak gátat kell emelni. E gát alá teljesen felesleges, sőt esztelenység eltemetni a társadalmi rend kemény őreit, a tulajdonnal rendelkező városi polgárt és falusi birtokost. Pedig végre lehetne hajtani a kisajátítást úgy is, hogy annak kivitele ne legyen annyira antiszociális, mint amilyen szociális maga az éiv. Nem kellene egyebet tenni, mint a birtokosnak megfizetni a rendes napi árat az elvesztett földért.

Amikor ezt a kérdést firtatták Genfben, akkor Titulescu azt felelte, hogy ez az ország belügye. Sajnos, nagyon sokakat existenciálisan érintő belügy, mert ugy látszik, csupán annyit akarnak adni egy hold földért kárpótlásként, mint egy szopós malac ára. Az ember szinte nem is akarja elhinni, hogy ez is lehetséges, de az utóbbi években szerzett szomorú tapasztalatok valószínűvé teszik, hogy ez a szándék is valósággá válik. Hiszen a földbirtokosok kisajátított földjeik évi béreként, vagy a kisajátítási összeg kamatjaként hosszú időn át havonta 15—20 tojás árat kapták csupán. Ilykép ugyanaz az orosz levegő terjeng e ténykedések nyomán, amelytől Titulescu meg akarta kimélni az országot. A kisajátítások szükségszerűségét tényleg felesleges bizonyítani, de azt jó volna felülvizsgálni, vajjon az új területeken lakó földbirtokos egyenlő elbánásban részesült-e a regáti földbirtokossal. Az optánsok is főleg emiatt az árnegállapítás miatt küzdenek Genfben.

Kár arról beszélni, hogy az optánsok jönnek és vegyék el a parasztoktól a földet. Ma már bizony számtalan hold föld, amely korábbi tulajdonosuk kezében földi aranyat, búzát termelt, szederindát terem és sok az olyan birtok is, ahol felburjánzott az „állami rezerva” név alatt ismeretes korrupció magja. Az ilyen birtokoknak a parasztok kielégítése után fennmaradt földjeit nem a tulajdonosnak adták vissza, hanem mások nyereszkeskednek rajta.

Ezeket a jelenségeket kell orvosolni a

kormányának és ezt akarja is minden igaz román. Ehez a munkához szívesen nyújtunk segédkeztet mi kisebbségek is, noha még most is csak másodrendű állampolgárok vagyunk. Szívesen segítünk, mert reméljük, hogy kéz a

kézben, a hazát igazán szeretőkkel elérjük egyszer a jobb jövőt, amikor eltűnnek sérelmeink, mint a felhők az égről a nyári zápor után.

Korek Gusztáv.

Megnyitották a kinevezett spanyol parlamentet

Erős katonai és rendőri készenlét mellett nyitott kaput az alkotmányozó nemzetgyűlés.

Madridból jelentik: A király tegnap nyitotta meg a spanyol nemzetgyűlés ülését. Az épületet rendőr- és katonai kordon vette körül. Az utvonalakon mindenütt erős katonai kordon állott. Délután négy órakor érkezett meg a király lovassgárdistái kíséretében. Röviden csak annyit jelentett ki: Az

ülést megnyitom, majd Primo de Rivera vette át a szót. Ezután Janguas elnök szólalt fel, aki hosszasan fejtegette, hogy az alkotmányozó nemzetgyűlés nem utódja a spanyol parlamentnek és csak azért született meg, hogy az ország visszatérjen a normális politikai viszonyokhoz és feleslegessé váljon a diktatura.

Lényegesen enyhült a balkáni konfliktus.

A macedón merényleteket a szovjet keze igazgatja. — A bolgár és szerb kormány együttes akcióit indít a komitácsi-mozgalmak letörésére.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójának távirata.) A jugoszláv-bolgár viszonyban beállott feszültség ma lényegesen csökkent és a külügyminisztériumhoz közelálló körök véleménye szerint a konfliktus újabb kiéleződése nem valószínű. A Recs mai számában több vezetőpolitikust szólaltat meg és a nyilatkozatok többnyire mérsékelihangúak. Az agrárpárt elnöke Jovan Jovanovic egyenesen kijelenti, hogy a stipi merénylet közelebb fogja végeredményben egymáshoz hozni Jugoszláviát és Bulgáriát. Politikai körökben élénken kommentálják Bodrero belgrádi olasz követ látogatását a külügyminisztériumban, amelyről semmiféle szivárgott ki.

Az életbenmaradt merénylő kihallgatását egész éjszaka folytatták, azonban nem sikerült semmitsem kivenni belőle, csupán személyi adatait mondotta el. Bragojev Kroiewnek hívták és 25 esztendőös bolgár sajtárus.

A bolgár parlamentet összehívják.

A szófiai jelentések szerint Buroff külügyminiszter hosszasan tanácskozott Nosics szófiai jugoszláv követtel. Az általános benyomás az, hogy a válságot leküzdötték és a kölcsönös jóindulat elsimitja a támadt nehézségeket. Elhatározták, hogy Kisztiendül és Perics kerületekben ostromállapotot hirdetnek ki és a polgári bíróságok helyett itt katonai törvényszékek létesülnek. A bolgár parlamentet október 15-ikére hívták össze rendkívüli ülészakarra, hogy jóváhagyja ezeket a rendszabályokat.

A londoni jelentések szerint a Daily Telegraph mai száma azt fejtegeti, hogy a macedón merényletekben Oroszország keze játszik közre, miután a szovjet régóta haragszik ugy Bulgáriára, mint Jugoszláviára, mert egyikük sem akarta a szovjetet elismerni. A külügyminisztérium közlése szerint a belgrádi és szófiai angol követ lépést tett mindkét kormánytól, kérve, tanúsítsanak mérsékletet a konfliktus elintézésénél és ama reményüknek adtak kifejezést, hogy egyik kormány sem fogja magát oly intézkedésekre ragadtatni, amelyek kedvezőtlenül befolyásolnák a két államnak egymáshoz való viszonyát. A Foreign Office közlése szerint az angol diplomaták intervenciója Briand és Chamberlain párisi tanácskozásának a következménye volt.

A helyzet bármely pillanatban felborulhat.

A párisi jelentések szerint a szociálista Soir azt írja, hogy a Belgrádból érkező optimista híreknek nem szabad túlságos jelentőséget tulajdonítani. A helyzet bármelyik pillanatban felborulhat, ha Bulgáriában belpolitikai krízis tör ki, nem is szólva arról, hogy a fascista sajtó állandóan olajat önt a tüzre. Olaszország — a lap szerint — maga erőszakolja a krízist, amelyből előnyököt akar magának szerezni. A Journal de Debats Bulgáriát okolja a békebontásért és kijelenti, hogy a bulgáriai macedónok állandóan háborúra uszítanak Jugoszlávia ellen.

A római jelentések arról számolnak be, hogy az olasz lapok optimisztikusan irnak a helyzetről. A Giornale d'Italia bizik abban, hogy a konfliktust békésen fogják rendezni.

Az esti londoni jelentések szerint a lapok meg vannak elégedve a bolgár kormány eljárásával. A Morning Post szerint a kormány figyelni ugyan a bolgár-szerb eseményeket, azonban azok nem keltenek aggodalmat. A Daily Chronicle azt hiszi, hogy kedvező kilátások vannak arra, hogy a bolgár és szerb kormány együttes akcióba kezd a bandamozgalmak letörésére.

A görög-bolgár határon felújultak a csatározások. Két komitácsit a görög katonák lelőttek, a többiek elmenekültek. Hátrahagyott fegyvereik bolgár eredetre vallanak.

Vaitoianu lesz a szenátus elnöke.

Mrazek helyét Constantinescu foglalja el a kereskedelmi minisztérium élén.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A Politica értesülése szerint Bratianu Ionel miniszterelnök lakásán a liberális párt vezetői ma értekezletet tartottak és elhatározták, hogy Saveanut ismét megválasztják a kamara elnökévé, a szenátus elnökévé pedig Vaitoianu tábornokot kandidálják. Ezután foglalkoztak a kormány átalakításának tervével és kimondották, hogy erre csak később kerül sor. Egyelőre csupán Mrazek ipar- és kereskedelemügyi miniszter távozik a kabinetből és helyét Tanzeff Constantinescu foglalja el.

Ellenzéki blokk Maniu és Iorga vezetésével.

**A régenstanács intenzívebb részt kíván venni a kormányzásban.
Maniu egy táborba tömöríti az ellenzéket.**

(Az Aradi Közlöny közlő tudósítójának távirata.) A hivatalos lap mai száma közli a törvényhozás mindkét házában december 15-re való egybehívásáról szóló királyi dekrétumot. A dekrét két cikkelyt tartalmaz és a régenstanács nevében Miklós herceg, Miron Cristea patriárcha és George Buzdugan írták alá. A régenstanács tagjai egyébként az utóbbi időben elhatározták, hogy a kormány összes tagjaival megbeszéléseket folytatnak és állandóan informáltatják magukat valamennyi napirenden lévő politikai, gazdasági és pénzügyi kérdésekben, valamint a parlament jövő munkájáról is kérnek jelentést. Bratianu Ionel kormányelnök értesülve a régenstanács kívánságáról, csütörtökre minisztertanácsot hívott egybe, amelyen a régenstanács tagjai is megjelentek. A Cuvantul ezzel kapcsolatban kifejti, hogy most másodszer fogja Miklós herceg a trónbeszédet felolvasni és így bizonyos első régenstanács szerepet tölt be a régenstanácsban, ami egyébként az uralkodó végrehajtásában is kifejezésre jut. A lapok szerint a kormány szívesen látja a régenstanács ilyen közreműködését és ebben az értelemben is kívánja a legfőbb hadtestparancsnoki kérdést is megoldani, amint hogy valamennyi politikai és gazdasági probléma tekintetében kikéri a régenstanács véleményét, illetve hozzájárulását.

Az ellenzéki sajtó szerint a kormányt erre az elhatározásra állítólag az a körülmény kényszeríti, hogy az ellenzéki pártok most már kimondották az utolsó szót is a meggyezés érdekében indult tárgyalásokkal szemben s azt a határozott kijelentést tették, hogy semmi körülmények között nem paktálnak le a kormánnyal. Ezt a kérdést különben az összes bucuresti-i lapok élénken tárgyalják és megállapítják, hogy Maniu kitűnő sakkmeisternek bizonyult, amikor sikerült neki a többnyire különböző célokért küzdő ellenzéki pártokat a maga táborába édesgetni s ezáltal valóságilag izolálta a kormányt. Ami különben a kérdésről vonatkozásban az ellenzéki pártokat illeti, mindegyik, még a legutóbb teljesen szétszillesztett néppárt is megkezdte pártja reorganizálását s ilyenformán minden előkészület meg-

indult a nagy összecsapásra, amit a nemzeti-parasztpárt az alba-iuliai határozatoktól tesz függővé. A Cuvantul egyébként azt is tudja, hogy amennyiben az alba-iuliai nagygyűlésen a nemzeti-parasztpártnak sikerül kidomborítani

egységét és hatalmát Erdély, de ezzel párhuzamban a Regái nagy többsége felett is, még sem állja utját annak, hogy Maniu és Iorga vezetésével létrehozzák az ellenzéki blokkot, amely kormányra jutása esetén is közösen kormányozna. Nincs kizárva azonban, hogy az alba-iuliai nagygyűlés egy kongresszus karakterét fogja kapni, miután a „nagygyűlés” megtartása tekintetében bizonyos aggályok merültek fel, míg a legalább 4000 delegátus összehívásából keletkező kongresszusnak kizárólag csak pártpolitikai jelleg lehet adni.

Végleg leverték a mexikói forradalmat.

Szétforgácsolták Gomez tábornok felkelőcsapatát. — A kormány kivégeztette az államvasutak volt elnökét.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A mexikói forradalmat végleg leverték. Gomez Almade felkelővezér seregét hatóság harcban teljesen szétforgácsolták. A harcnak 50 halottja, 100 sebesültje és 600 foglya van. A Veracruz államban levő Jalapa városban a kormánycsapatok ki-

végezték a mexikói államvasutak volt főnökét, Fontez tábornokot, akit azzal vádoltak, hogy a forradalmárokat támogatta. A későbbi jelentések szerint Gomez visszavert csapatai egy helyen elmentemadásba mentek át.

Rehabilitálták Aradváros megvádolt mérnökeit.

A miniszteri vizsgálat teljesen tisztázta őket Siclovan György rágalmai alól.

(Arad, október 11.) Annak idején részletesen foglalkoztunk azzal a vizsgálattal, amelyet az aradi városi mérnöki hivatal mérnökei ellen vezettek le Siclovan György, a vizsgáló elhatározásáért hat havi felfüggesztésre ítélt mérnöki hivatali tisztviselő ügyéből kifolyólag. A közlekedésügyi minisztérium annak idején Hoiescu vezérfelügyelőt delegálta a vizsgálat lefolytatására. A vezérfelügyelő beszámolt a minisztériumnak vizsgálatának eredményéről, amelyet ma kapott meg Aradváros vezetősége.

A leirat szerint a vezérfelügyelő megállapította, hogy a vizsgálat alapját képező kijelentés, amelyet Siclovan tett és amely szerint ő a mérnökökkel osztott volna a kapott pénzen, 1923-ban hangzott el. Ekkor még Muresan János főmérnök és Filip Agoston mérnök nem állottak a város szolgálatában és a jelenlegi mérnöki karból csak Vass Barnabás volt ott. Vass mérnök ügyében ezért külön vizsgálatot folytatott le a vezérfelügyelő, aki megállapította, hogy a kijelentés nem felel meg a valóságnak. Vass mérnök a legnagyobb következettséggel vezette hivatalát. A rehabilitáló leirat megérkezte után Muresan János főmérnök

ma a következő kijelentést tette:

— Természetes, hogy a dolog most már nem marad annyiban és most azok ellen fogok fellépni, akik annak idején kompromittálni akartak. Milyen lépést teszek ebben az ügyben, még nem tudom, erre a legközelebbi napokban fogom elhatározni magamat.

A rehabilitáló vizsgálattal különben a permanens bizottság is foglalkozott ma délután és elhatározta, hogy a minisztérium értesítését ismertetni fogják a tanács szombatira kitűzött ülésén.

— Döntőbírósi tárgyalás a Duna-konfliktus ügyében. Hágából jelentik: A döntőbírósi ügyben ma kihallgatta Contoescu román delegátust, aki az angol-francia-olasz állásponttal szemben kifejtette, hogy a bizottság hatásköre nem terjed Galacig. Hivatkozott a hajózási szabályzatok pontjaira, amelyek szerint bizottságnak csak ezen szakaszig van jogosultsága, a jogosultság kibővítése csak nemzetközi szerződés útján lehetséges. Az ülést holnap folytatják.

T A R C A.

Igy történt.

Irta: FODOR LÁSZLÓ.

1.

Azt kérdezéd tőlem kedves barátom, hogyan lett Petróczy Klára a feleségem? Bevalom, magam sem értem a dolgot. Valóban a legnagyobb rejtélyek közé tartozik, hogyan tudtam én, az egyszerű, szürke, hétköznapi ember, aki nem szép, nem okos és még csak vagyona sincs, meghódítani Petróczy Klárát, azt a gyönyörű, előkelő, gögős és gazdag cányit? Mindenféle elmélettel próbálkoztam, hogy magyarázatot találjak a dologra, végül azonban rájöttem arra, hogy azok a gyengéd, ártalmatlan, sőt mondhatnám misztikus szálak, amelyek a férfi és a nő sorsát szövik, semmiféle elmélettel nem magyarázhatók. Így hát egészen egyszerűen, gyakorlati alapon mondom el Neked, hogyan hódítottam meg én Petróczy Klárát.

Kezdetben nem is tudtam, hogy Petróczy Klára egyáltalában a világon van. Már ez önmagában óriási lölényt jelentett a számomra. Semmit sem tudni egy híres leányról: ez a világon a legjobb módszer. Én náram ez őszinte volt. A dolog egyébként úgy kezdődött, hogy vidéken voltam. Van valahol Somogyban, közel a Balatonhoz hét szilváfánk, egy tehenünk és három disznó. Ez a családi háttérnyom. Ezen a kis tanyán édesgettem jó édesanyám és páratlan eréllyel kormányozza az öreg vincellért, aki egyetlen cselédségünk. Ide menekülök minden nyáron boldogan és vidáman a világ elől. Ottok, nyések a kertben, pa-

lántákat ültetek, tyukókat meszelek, sőt a rozrant drótkerítés vas cövekeit is én mázolómmal frissen minden esztendőben.

Azon az emlékezetes napon is épen mázolómmal voltam elfoglalva. A padlásról előkerítettem egy ócska, kék vászonzubbonyt, amelyben gépészek és villanyszerelők szoktak dolgozni. Boldogan láttam neki a festésnek, határozottan gyerekes örömmel tellett benne. Ismered Mark Twain feledhetetlen ifjúsági regényét, „Tamás urfi csinyjeit”? Csak ott mázolómmal boldogan kerítést a gyerekek, mint én azon a szép nyári reggelen. Hiába! Gyerekek vagyok és örökké gyerekek maradok! Elöttem bádogdobozban a festék, mellette kis tálban a terpentín, a szélén pedig három-négy fajta ecset. Mondanom sem kell, hogy egy óra múlva arcom, ruhám, kezem tele volt olajfestékekkel. Én azonban egyre mohóbban vettem magam neki a munkának. A nap forrón tüzelt, a verejték összekeveredett az olajfestékekkel, olyan voltam, mintha zöldre szubikoltak volna. Nincs a világnak olyan élesszemű embere, aki, ha így pillant meg először, ne tartott volna egyszerű mázolómmunkásnak.

Órákon át folyt így a munka, amikor egyszerre hirtelen állott meg a portánk előtt. Édesanyám kíváncsian futott ki a kocsizörgésre és örvendve felkiáltott:

— Nini! A Klára! Isten hozott Klára lelkem!

— Kezét csókolom Cili néni — hallatszott egy kedves, vidám női hang.

Felpillantottam és ekkor láttam meg életemben először Petróczy Klárát. Aranyban ragyogott a haja, bőrét bronzszínűvé égette a nyári nap, könnyű fehér ruha simult finom, keszes, ruhabas alakjához, szeme csodálatos

kétségben ragyogott, vékony metszésű ajka piros mosollyal tüzelt. Mellette két gentleman ült. Egy urlovas és egy pápai kamarás. A nevük nem is fontos ebben a történetben. Az urak hallatlanul elegánsak, szépek, előkelők, okosak, szellemesek, fölényesek és gazdagok voltak. Angol sportlapokban láttam csak ilyen elegáns és kifogástalan férfiakat.

— Gyertek beljebb Klára lelkem — hívogatta őket barátságosan az édesanyám.

A lány szinte lerebbent a kocsiról. Anyám most rám mutatott:

— A fiam!...

Azután Klára mutatva így szólt:

— Látod Feri, ez a híres Petróczy Klára.

Ott állottam előtte talpig festékesen és egész bután csak ennyit mondtam:

— Igen — és kezem nyujtottam neki.

A következő pillanatban Klára keze és fehér nyári ruhája csupa zöld olajfesték lett. Így ismerkedtem meg Petróczy Klarával.

2.

Klára egy délutánt töltött nálunk. Én egész délután azzal voltam elfoglalva, hogy percnként bocsánatot kértem az olajfestékért. Rettentő ostoba lehettem. Az urlovas és a pápai kamarás pedig ezalatt csupa szellemes és jó dolgot mondtak. Kifogástalan társaság volt. Nagyszerűen illettek Klarához. Én viszont olyan jelentéktelen és esetlen voltam a nő mellett, hogy már azért is gyűlöltem őt. Minek jön ide! Mit zavar ki egyszerű munkából és paraszti mivoltomból.

— Bocsánat — mondtam kedvetlenül — egy kis dolgom van a gazdaságban.

Faképnél hagytam őket és nekivágtam az udvarnak. Nem volt semmi dolgom, tehát munkát kellett keresni magamnak. Régi rozsdás

Százhuszonhat milliós költségvetése van Aradnak.

Háromnegyedévi késéssel megjelent Aradváros 1927. évi költségvetése. Erdekes számok, hasznos tanulságok.

(Arad, október 11.) Ma adta ki a város nyomtatásban Arad 1927. évi költségvetését, amely körülbelül háromnegyedéves késéssel, néhány hónappal az új költségvetési év beköszöntése előtt látott napvilágot. Nagyjában már ismertettük a város költségvetését, annakidején, amikor felterjesztették jóváhagyás végett a minisztériumhoz, most azonban, amikor itt fekszik előttiünk a vasos, milliós számokkal teleírt füzet, új és érdekes tételeket találunk benne. Az első szempillantásra felkelti az érdeklődést az a tény, hogy a város üzletbérlettel címén a bevételrovatba 8 és fél millió lejt illesztett be. Ezzel szemben az a helyzet, hogy sokkal több fog befolyjni ilyen címen a város kasszájába, amit bizonyít az a körülmény, hogy az Avram Iancu (Szabadság)-tér kereskedőire egy millió lejt illetéket vetettek ki. Mennyi folyik be még a város többi részéből, ha csak ez a területre ilyen teljesítőképes? A végösszeget még maguk az illetékes városi hatóságok sem adják, annyi azonban bizonyos, hogy az jóval több lesz, mint az előirányzott 8 és fél millió lejt.

A másik érdekes pontja a költségvetésnek az uccakövezések ügye. Miután a minisztérium nem approbálta eddig — a beérkezett felebevezések folytán — a kövezéseket, ez év végén egy egész csomó ucca fog kövezetlenül maradni. Azonban megállapíthatjuk, hogy ez a mulasztás nem a város vezetőségén múlt, hanem rajta kívülálló körülményeken.

A bevételek rovatában is találunk néhány érdekes számot. Megtudjuk, hogy a város az idén a vágóhídi illetékekből 2 és fél millió lejt, a közlekedési eszközökre kivetett illetékekből 1 millió, az állatvásár és más vásárokból 3 millió, az Aradra behozott árukból 10 millió, a kataszteri illetékekből 4 millió 800.000, a hidvámokból 2 millió, a városi ingatlanok bérbeadásából 2 és fél millió, a saját rezsiiben megmunkált földesemből 1 millió 422.000 lejt akar bevenni. Az állampolgársági bizonyítványok 800.000 lejt, a temetések 300.000 lejt, a Neptuneumfürdő 750.000 lejt, a tudószanatórium 3 millió lejt jövedelmez. A városi kertészet jövedelme meglehetősen gyenge, amennyiben 286.000 lejt vesznek be a virágok, gyümölcsök és zöldségekből.

A kiadások között a legnagyobb tétellel

az adminisztráció fenntartása szerepel, amely 29 millió lejt emészt fel. Igen tekintélyes összegekkel szerepel a városi intézmények fűtése és a közvilágítás is. A fűtés évi 3 millió 600.000 lejt emészt fel, míg a közvilágítás 3 millió 300.000 lejtbe kerül. A közutak és középületek vizellátása 1 millióval, a nyugdíjasok fizetése szerény 1 millió 675.872 lejtbe szerepel. Az uccák rendbentartása 3 millió 100.000 lejtbe kerül. A tervezett munkálatok között szerepel a vágóhíd modernizálása, amelyre 1 millió 200.000 lejt irányoztak elő. A tűzoltóság 1 millió 348.000 lejtbe kerül a városnak.

Külön tételként szerepel a városi üzemek

méreege. A vízművek bevételei 12 millió 510.000 lejt tesznek ki, amiből csak a víz- és csatornadíjakból 10 millió 720.000 lejt vesznek be. A kisvasut 13 millió 700.000 lejt bevétellel szerepel, amiből 7 millió a személyszállításra, öt és fél millió a teherszállításra esik. A gázgyár 8 millió 791.500 lejtbe szerepel, amely összegből a gázfogyasztás 6 milliót, a kokszeladás 2 és fél milliót tesz ki. A iadási tételek között a vízművek 12 millió 060.000 lejtbe, a kisvasut 13 millió 150.000 lejtbe, a gázgyár 8 millió 514.256 lejtbe szerepel. A városi költségvetés pontos végösszege 126 millió 076.155 lejt 30 bani és amikor ezt az óriási számot látja az ember, valahogyan furcsának tetszik, hogy az egyik kiadási tételben a jótékony, kulturális és sportcélok elősegítésére mindössze egy 200.000 lejt alapot létesítettek.

Mussolini új büntető törvénykönyve.

Halál a merénylőkre! — Emberölésért, gyermekgyilkosságért akasztófajár. — A részegség súlyosbító körülmény.

(Az Aradi Közlöny római tudósítójának távirata.) Ma hozta nyilvánosságra a fasiszta kormány az új büntető törvénykönyv tervezetét, amelyet világszerte nagy érdeklődés kísér. A tervezet szerint halállal büntetendők azok, akik robbanószerekkel merényletet követnek el vonatok, vagy színházak ellen, ha két emberáldozatot követelt a merénylet. Ha csak egy áldozata van a támadásnak, akkor életfogytiglani fegyházzal büntetik a merénylőt. Az emberölésnél a legkisebb büntetés 21 évi fegyház, ha enyhítő körülmények vannak, máskülönben halál a büntetés. A gyermekgyil-

kos szülőket minden körülmények között halálra ítélik.

A szekszuális kilengők, magzatelhajtók, pornografikus írók 2-től 6 évig terjedő fegyházat kapnak, a nemi betegségek terjesztői két évi fegyházzal bünhődnek. Érdekes újítása a tervezetnek az, hogy a részegséget, amelyet eddig enyhítő körülménynek használtak fel, súlyosbító körülménynek minősíti. A gyermekeket 14 éven alul nem lehet felelősségre vonni, 14—18 évig pedig a bíró belátására bízta, hogy javítóintézetbe küldi-e vagy büntetést szab ki.

A hadikölcsönkövetelések — magánjogi követelések.

A Banca Nationala hadikölcsönköveteléseit nem hajthatja be a pénzügyigazgatóság. — A timisoarai törvényszék elvi döntése.

(Timisoara (Temesvár), október 11.) A hadikölcsönkövetelések magánjogi követelésének tekintetében ma igen érdekes és az egész országra nézve nagy jelentőségű határozatot hozott a timisoarai (temesvári) törvényszék Hermann-tanácsa. — Nemrégiben ugyanis egy miniszteri rendelet alapján a Banca Nationala timisoarai fiókja, mint a volt Osztrák-Magyar Bank jogutódja, számos lombard-hadikölcsöntartozás behajtásával bizta meg a

pénzügyigazgatóságot, amelyre a banknak pénzügyminiszteri meghatalmazása volt. Ennek alapján a pénzügyigazgatóság az adóhivatalok útján fizetésre szolgáltatta fel a Banca Nationala hadikölcsönös adósaikat, akiket nem fizetés esetén úgy kezeltek, mintha adóhátralékosok volnának. Nyomban foglalást eszközöltek, sőt árverést tüzték ki a be nem fizetett hadikölcsöntartozások értéke fejében lefoglalt tárgyakra.

Többek között a temesvári Sternlicht Testvéreknek is fennállott a volt Osztrák-Magyar Banknál egy 42.000 koronás hadikölcsön-lombard tartozásuk. Emiatt azután nemrégiben foglalást eszközöltek a gyártulajdonosoknál és ki is tüzték az árverést. Az árverés megtartása ellen azonban a Sternlicht Testvérek-cég felebbezéssel élt, de a felebbezést a pénzügyigazgatóság azzal utasította el, hogy a beadvány nem előírászerű. Innen előzmények után aztán a cég a temesvári törvényszéknel folyamodta meg az ügyet, ahol Hermann táblabíró polgári tanácsa ma foglalkozott az ügyvel és hosszas tanácskozás után felfüggesztette a pénzügyigazgatóság által elrendelt végrehajtást, azzal a megindokolással, hogy a pénzügyigazgatóságnak a miniszteri rendelet dacára sincs jogában a Banca Nationala hadikölcsön-követeléseit behajtani, mivel azok magánjogi követelések. Ezzel az ítélettel a törvényszék elejét vette annak az invázióknak, amely a legutóbb a hadikölcsön-tartozások behajtására indult meg a közönség ellen.

Heut ist die Käse...

Szenzációs előzet! A „Maler” szerzőjének új műve! Minden igényt kielégítő Kottája 36 lejt. Mindenütt kapható

Borah szenátor csatlakozik Rothermere revíziós mozgalomhoz. Newyorkból jelentik: Borah szenátor nagy cikket írt a közép-európai helyzetről és többek között a Rothermere-akción is ír. Kijelenti, hogy a trianoni szerződés még revízióalán-dó, mert a revízió boldog napja lesz Európának. Bejelenti, hogy esetleg módot fog találni arra, hogy a revíziós mozgalomban maga is részt vegyen.

éseket köszörültem. De alig dolgoztam tíz percig. Klára megjelent az udvarban és nevetve szólt:

— Ez hát az a sürgős munka? Feri, maga úgy látszik menekül tőlem?

Egészen közel jött hozzám és érdeklődve rajolt a köszörű fölé. A keblén egy halvány rózsza illatozott. Tudja Isten hogyan történt, de a rózsza leesett. Gyorsan utána hajoltam. Ő is fejünk erősen összeütközött. Kék folt támadt Klára gyengéd, fehér homlokán.

— Ugylátszik nincs szerencsém magával — sóhajtott Klára.

Zavartan bocsánatot dadogtam és közben szízmámmal úgy ráléptem a lábára, hogy szégyenke felsikoltott...

3.

De azért hősiiesen kitarított mellettem. Az sem vette el kedvét, hogy véletlenül a köszörűkövel lehorzoltam a könyökéről a bőrt s mikor a kések éleit vizsgáltuk, akaratlanul belevágtam az ujjába. A délután folyamán többször igyekezett velem társalgásba bocsátkozni, én ilyenkor mindig zavarba jöttem s az elképzelhető legostobább válaszokat adtam. Estefelé a pipámmal kiégettem a sálját. Mikor pedig elbucszott tőlünk, nem mondtam, hogy nagyon örültem, a viszontlátásra.

— Feri! Maga gyűlöl engem — szólt szomorúan Klára — miközben sebeit ápolgatta. Felült a kocsira a két elegáns és kifogástalan ir kíséretében. Elhajtottak. Boldog voltam és ovább mázoltam a kerítést.

Mikor legközelebb Pesten találkoztunk, sem ismertem meg és nem köszöntem neki. Ő szólított meg:

— Mi az Feri, nem emlékszik rám?

— Persze, persze! Maga az... — válaszoltam.

tam és kényszeredetten elmosolyodtam. A budai Bástyán történt ez a találkozás. Négytől hatig sétáltunk fel és alá. Én egy szót sem szóltam, mindig csak Klára beszélt. Betértünk egy budai cukrászdába uzsonnázni, ahol sikerült rádöntennem a csokoládét. Mialatt uzsonnáltunk, két sápadt és bosszus arcú ember ült a szomszéd asztalnál: az uriovas és a pápai kamarás. Nagyon elegánsak és kifogástalanok voltak. Nem tudom mi bajuk lehetett.

Mikor estefelé elbucszottunk, Klára rám nézett tiszta kék szemével:

— Tehát ennyi az egész? Más mondani-valója nincs?

— De igen — feleltem — adja át kézcsókomat a kedves mamájának,

4.

Legközelebb az evezős-hálon találkoztunk, ahol hölgyválasznál felkért. Néhány lépés után megbotlottam, magammal rántottam őt s mind ketten elvágódiunk a sikos parketten. A jelenet igen komikus volt. Klára kissé szemrehányóan nézett rám, de azért mosolygott. A szon folyamán nagyobb baleset már nem történt. Csak egy vadászaton, véletlenül belélttem a vállába. Szerencsére a sebesülés nem volt súlyos. Mikor Klára kijött a szanatórium-ból, csak ennyit mondott:

— Feri, Feri! Maga rettenetes ember.

5.

Folytassam tovább? Azt hiszem teljesen felesleges. Egy balatoni vitorlás kiránduláson beleferditottam a vízbe. Mialatt a felborított csónak tetején száradtunk, megkérte a kezemet.

Igy hódítottam meg a gyönyörű, előkelő, gőgös és gazdag Petróczy Klárát.

Végzetes lehet egy vasuti ismeretség.

Egy timisoarai urileány kalandja az aradi állomáson. — A szimpatikus fiatalember magával vitte az Amerikába utazó menyasszony hajójegyjét, pénzét és utlevelét.

(Arad, október 11.) Ma hajnalban nagyon szomorú tapasztalatokat szerzett Aradon egy tizenhét éves esztendő vállalkozó szellemű timisoarai (temesvári) urileány, akit tulságos önállósága valóságos katasztrófális helyzetbe juttatott. Az urileány nagy utra indult el Temesvárról. Kezében volt az amerikai utlevél, a bevándorlási engedély, a hajójegy és néhány száz lejjen, pengőn kívül, harmincöt dollár készpénz. Az éjfél utáni vonattal érkezett meg Aradra, hogy reggel hat órakor továbbfolytassa útját Magyarországon keresztül Hamburgba és onnan hajón Newyorkba, ahol már várja valaki; a vőlegénye, akiről csak annyit tud, hogy gazdag ember. A háború utáni idők termelték ki ezt a kedves romantikát. Az Amerikába szakadt európai elhatározza, hogy megmósul. Elvesz feleségül egy leányt, aki abból a városból való, ahonnan ő évekkor ezelőtt bevándorolt Amerikába. Levél megy az ismerősöknek, azok fényképeket küldenek és a fényképek mellé ajánló sorokat írnak. Így esett az amerikai házasságnak választása az éjszaka Aradra érkezett tizenhét éves temesvári urileányra.

Szépét mutatott a fénykép és bizonyosan nem csalódott volna a leányban sem, aki szép, karcsú és önálló; igazi amerikai típus. A vőlegény elküldte az összes okmányokat, hajójegyet és a szükséges pénzt is. Levélben pontosan meghatározta azt az időt, amikor várni fogja menyasszonyát a newyorki kikötőállomáson. A leány egy óra után érkezett meg Aradra és úgy határozott, hogy az állomáson várja meg a Magyarországra induló vonatot. Utközben már észrevette, hogy abban a fülkében, ahol ő elhelyezkedett, egy csinos, elegáns fiatalember is ül és feltűnő meleg pillantásokat vet reá.

A fiatalember vele együtt szállt le a vonatról és a perronon árnyékként követte a sétáló leányt. Azután bátorságot vett és halkán, félősen megszólította:

— Kisasszony, ne vegye tolokodásnak, de látom, hogy unatkozik...

— Kikérem magamnak! Én nem kötök ismeretséget!

— De kisasszony... bocsánat... nem akartam megbántani...

A fiu olyan kedves, olyan félszer volt, hogy meg kellett neki bocsátani. Egy kis halvány mosoly és már megkezdődött a beszélgetés. A perronon, a füstölő kéményű mozdonyok szomszédságában nem olyan kellemes, mint kint az állomás előtt, ahol még zöldelnek a kertek és friss illatokat lehelnek ki az éjszaka. A fiu ajánlotta, hogy menjenek ki az állomás elé és inkább ott várakozzanak. Együtt könnyebb várni, hamarabb telik az idő, aztán ő is Magyarországra utazik. Sőt! Elmondotta, hogy komoly szándéka Amerikába menni, már meg is tette a lépéseket az utlevél megszerzéséhez. A közös sors, az éjszaka, az őszi illatukert és a fiatalság fogtak össze, hogy a két fiatal mámorba ringassák. És amint a végén ki fog derülni, a szerény ifju szintén hozzájárult és tudatosan, előre megfontolt szándékkal segítette elő a mámor jövetelét.

Az idő csodálatos gyorsasággal telt el. Mintha csak pillanatok suhantak volna el fölöttük, már megélték az állomás előtti tér és az éjszaka barnaságát szürkén festette a hajnal. A fiatalember szolgálatkészen sietett, hogy a leánynak jó helyet keressen a vonaton, hogy intézkedjen a csomagok elhelyezése iránt és a restiben beszerezzen egy kis enni-valót az utra. Az udvarias ifju elsielt és a leány várt. Várt, várt, még most is vár...

Az Amerikába készülő urileány kétségbeesetten futkosott ide-oda, hogy elkerítse az ifjút, aki szívésségből magával vitte a leány

készítéskáját is. A táskában volt a hajójegy, a vasuti jegy Hamburgig, az utlevele, a harmincöt dollár, a pengő, a lej és a beutazási en-

Osszehívták a Népbank rendkívüli közgyűlését.

Kilenc tagból fog állni a felszámoló bizottság, amely megalakulása után nyomban hozzákezd a likvidáláshoz.

(Arad, október 11.) A felszámolás alatt álló Aradi Ipar- és Népbank október 29-én tartja meg rendkívüli közgyűlését, amely bevezetése lesz a felszámolás reális megkezdésének. A szanálás, illetve felszámolás elé eddig állandó akadályok tornyosodtak, amelyeket a legutóbb tartott betétes értekezletnek sikerült elsimítania. Az értekezlet résztvevői akkor elhatározták, hogy nyilatkozatot írnak alá, amelyben elfogadják az előterjesztett feltevételeket. A nyilatkozatok aláírása napról napra folyik és ma az a helyzet, hogy már csak kevesen vannak, akiknek aláírását nélkülözi az ideiglenes felszámoló bizottság. Azonban valószínű, hogy a közgyűlés megtartása alkalmával már az összes betétesek nyilatkozatai a bizottság birtokában lesznek, mert csak így kezdek meg a felszámolási munkálatokat.

A közgyűlési meghívó tárgysorozatában a felszámoló bizottság két tagjának lemondása szerepel. Mint ismeretes, két bank kivált a felszámolást vállaló pénzügyintézetek közül és a két bank két megbízottja helyett választanak

gedély. A fiu pedig többé nem került vissza. A vonat indulásra kész, a vezető megadja az utolsó sipjelet és a vasszörnyeteg lassu méltósággal vontatja ki a kocsikat az aradi állomásról, amelynek peronján fudokolva zokog egy leány, aki Temesvárról indult el Amerikába, ahol várja vőlegénye és csak Aradig jutott... (p. g.)

két új tagot. A felszámoló bizottságban a legutóbb tartott értekezlet határozata értelmében kilenc tag fog működni: a felszámolást végző öt pénzügyintézet megbízottja, a két választott tag, egy megbízott a részvényesek részéről és egy a betétesek részéről. A két választott tag dr. Krenner Zoltán és dr. Fischer Jenő, a részvényesek jelölése még ismeretlen és a betétesek mint tudjuk, dr. Barabás Bélát jelölték a maguk részéről. A közgyűlés után a felszámoló bizottság azonnal megkezdte működését, amely elsősorban a huszezer lejen aluli betétek kifizetésében fog megnyilvánulni. A körülmények jelenleg olyanok, hogy semmi akadály nincs a felszámoló bizottság munkája előtt és így előreláthatólag a többi betétesek kielégítése az előre tervezett időn belül meg fog történni.

Gyönyörű csipkéket, himzéseket

6 héten nagyon olcsón árulok.

HOFFMANN Str. Alexandri (Salacz-uca) 1.

Megölte az öröm filmje premierjén.

Egy berlini mozirendező, aki sok nyomorgás után beérkezett, szívvel-hűdést kapott a film bemutatóján és meghalt.

Berlinből jelentik: Az egyik berlini moziban a napokban kezdődtek meg a „Kisvárosi bűnösök” című új film premierjei. Igen, premierjei: ötkor meghívott közönség számára, az afféle főpróba, hétkor s kilétkor pedig a nagyközönségnek. A kilencórás előadás az igazi premier.

Az ötórás előadásra zsufolásig megtelik a nézőtér színészekkel, moztulajdonosokkal, újságírókkal, statisztákkal és egyéb kíváncsiakkal. A zenekar rákezd a nyitányra, a vásznon megjelenik a heti filmzsumnál, a nézőtérre sugdosva informálódik a publikum:

— Ki rendezte a darabot?

— Rahn? — Rahn. Ki az?

— Egy kezdő. Egész fiatalember még.

Mások többet is tudnak. Ez a fiatalember, mondják, még viszi valamire. Huszonkilenc éves, de tud. Színész volt, borzasztóan nyomorgott, pár év előtt került a filmhez. Pár kis kulturfilmet rendezett, amiket senki se látott, aztán ő rendezte egy évvel ezelőtt Asta Nielsennel a „Dirnentragedie”-t.

— Ugy? Asta Nielsennel?

— Igen. Ő játssa a főszerepet ebben a vigjátékban is.

Ez érdekes lesz. Asta Nielsen vigjátékban...

És a függöny szétmegy, kezdődik Bruno Rahn vigjátéka, a „Meiseken” című szindarab után, Asta Nielsen komika benne.

Minden percben tapsvihar szakítja meg a filmet s Asta Nielsen személyes sikere mellett az ovációk nagyrészt a rendezőt illetik. A fiatal Rahn temérdek finom ötlettel gazdagította a filmet, de amikor az előadás után kitapsolják a lámpák elé, Asta Nielsen mindannyiszor egyedül jelenik meg. A rendező nem mutatkozik. Fent ül egy emeleti páholyban:

az örömtől olyan szívdobogást kapott, hogy nem tudott mozdulni.

Egy sovány, sápadt gyerekar. Nagy szemek. Kissé fáradt mosollyal köszöni meg a tapsokat. Az első darabjának csak mérsékelt sikere volt. Most futott be igazán.

Most már tudja, hogy nagy karrier előtt áll. Eddig kiléncselni kellett egy megbízásért. Holnap már meg fogják rohanni. Nem lesz egy szabad perce soha. A legközelebbi filmjéért huzárzár márkát kérhet. Az anyjának új

lakást vesz. Ép ideje volt, hogy ez a darab beütött. A gardobiát is fel kell frissíteni.

A mozi lassan kiürül és újból megtelik, kezdődik a hét órai előadás. Bruno Rahn ülve marad a páholyban.

Az első felvonás után egy szolgáló odalép Bütthe urhoz, a segédrendezőhöz: „Herr Rahn kéreti a négyes páholyba”. A segédrendező felsiet. Rahn a szék karfájára rogyva találja. Még tud beszélni: „Gyere, vigyél gyorsan haza!”

Autót!

Előbb leviszik a mozi irodájába. Egy orvos megvizsgálja. — Nem veszélyes — mondja. Kissé felizgatta magát, a nagy öröm, gyenge a szíve. Adjanak neki altatót.

A segédrendező hozza az altatószert. Beadják Rahnak. Elalszik.

Beszállítják a Mommsen-szanatóriumba.

Az inspekciós orvosnak nem tetszik az eset.

Nem fog többet felébredni, mondja az apólónónek.

Másnap reggel jön Bütthe a lapokkal. Csupa jó kritika. Bejelenti magát az orvosnál.

Az orvos ránéz.

— Kinek hozta a lapokat?

A segédrendező megérti. Lecsusztatja az újságokat egy székre. Ott maradnak.

A halott mellett ott sir az édesanyja. Tizenegykor megérkezik Asta Nielsen. Ő is sir. Most nincs szükség glicerinre.

És este a villanyreklám ordít: „Regie Bruno Rahn”. Asta bolondozik a vásznon. A közönség tapsol.

Ez a taps ölte meg őt.

Világhírű Lindener bársonyok
KELL és KRAUSZ-nál Arad.

— Sztrájkolnak a berlini villamosvasutások. Berlinből jelentik: Ma reggel kitört a sztrájk a Hochbahn és a földalatti vasut vonalain. A közuti villamosnál az utolsó percben sikerült leszerelni a sztrájkot. A villamosstrájk nem annyira a bédifferencia, mint a nyolcórás munkaidő miatt dúl. A villamosstrájk ügyében ma délután 2 órakor közvetítő tárgyalások indultak meg.

Erdős René, Lavinia Tarsin házassága

a Santerra biboros folytatása
uton van, előjelezhető:

SANDOR FERENCNÉL Arad.

Uj bevándorlási törvény készül Amerikában

1928 július 31-ig csak 603 kivándorló mehet Amerikába Romániából.
A bevándorlási törvény revíziója, mint elnökválasztási fegyver.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójától.) Három évvel ezelőtt az Egyesült-Államok egyszerre egy erővel rendeltetel elvágta azt a kivándorlási lázt, mely a háboru után valóságos járványként mélyezte meg az európai államokat. A háboru után ugyanis tizezrével vándoroltak ki az emberek, főleg a legyőzött államokból, mindazok, akik a háboru utáni új helyzettel nem tudtak megbarátkozni, eladták vagyonukat és megindultak szerencsét próbálni az új hazába. A háboru utáni első években az amerikaiak szívesen látták ezt az új népvándorlást, hiszen a háboru négy esztendeje alatt nagyon megcsappant az olcsó munkaerő és az amerikai bányákban és farmokban rengeteg sok kivándorlót tudtak alkalmazni, akik sokkal alacsonyabb munkabérekért kérétek, mint a már régebben telepeltettek. Mikor azonban az amerikai bevándorlás már kezdett katasztrófális méreteket elérni, az amerikai törvényhozás elé került a kivándorlás kérdése és a parlament igazat adott azoknak, akik nemzeti veszélyt láttak a kivándorlók odaözönlésében, elkészült a bevándorlási törvény, mely a legújabb keveréke az amerikai nagyképűsködésnek és tudományos kutatásnak. Az új törvény százalékos arányban engedi be ezentúl a bevándorolni akarókat. Romániából — az új kvóta szerint évenként csak 603 kivándorló utazhatott Amerikába.

Harmincezer jelentkező várja, hogy sorra kerüljön

Az új törvény megjelenésekor már több mint harmincezer kivándorlásra kész román állampolgár jelentkezett az amerikai követségen, akik természetesen az új törvény intézkedései miatt egyelőre itthon maradtak. Az amerikai követség ezt a harmincezer „kivándorlót” udvariasan sorsámozta, lajstromozta és ezzel harminc évre előre megállapította a Romániából Amerikába készülő sorrendjét. Mert hiszen akárki könnyen kiszámíthatja, hogy ha évente csak 603 kivándorló hagyhatja el az országot, hány év szükséges ahhoz, hogy a harmincezer jelentkező mind sorra kerüljön. A kivándorlási törvény egyelőre 1927. július 31-ig érvényes és ezen dátumig semmi kivételt nem lehet tenni. Amikor pedig elérkezett az 1927. július 31. és a törvény szerint módosítható lett volna a kivándorlási kvóta, az amerikai szenátus a döntést elhalasztotta egy évvel, ami tehát azt jelentette, hogy Romániából 1928. július 31-ig újra csak 603 kivándorló utazhatik Amerikába.

A bevándorlási törvény, mint korteszakcsz.

A kivándorlási törvény kvóta-kérdésénél ez az elhalasztása nem azért történt, mintha az amerikaiak nem tudták volna meg egyezni a kérdésben. — Közeledik az elnökválasztás ideje és ilyenkor minden párt megragadja azt a kérdést, mely választási agitáció céljaira a legalkalmasabb. És a kivándorlási törvény erre a célra különösen alkalmas eszköznek látszik. A munkástömegek tiltakoznak a kivándorlók odaözönlése ellen, hiszen ez — hasonló helyzetet teremtene, mint a háboru után, mikor a munkabérekért az odaözönlő proletár-kivándorlók mélyen leszorították. A munkaadók — ameddig nemzeti érzékenységüket nem érinti — a kivándorlási kvóta felemelése mellett vannak, mert hisz olcsó munkaerőhöz jutnak. Az újonnan kivándoroltak nagy tömegei ugyancsak a kvóta felemelése mellett vannak, hiszen ez a tömeg még nem lett igazi amerikai, még él benne a nemzeti érzés és szívesen óhajt segíteni volt honfitársain. Ezzel szemben az „ős-amerikaiak” félnek az újabb vérkeveredéstől és ha lehet, még jobban megszigorítanák a bevándorlók számát.

A legkülönbözőbb érdekeltek közöttük össze tehát ezen az egyszerűnek látszó kérdésen. Ha egy amerikai lap bármelyik számát a kezünkbe vesszük, hosszú cikkeket találunk erről a fogas kérdéstről. Az egyik amerikai magyar lap legutóbbi számában például a következő érdekes fejtegetést találtuk:

— A kivándorlási törvény nem engedi meg, hogy az Amerikában élő és már amerikai állampolgárrá lett kivándorlók odahozathassák gyermekeiket, szüleiket és közeli rokonaikat. Ennek az a következménye, hogy ez az új amerikai polgár pénzét hazaküldi az ő-hazába és az otthonmaradottakkal való állandó lelki érintkezés megakadályozza azt, hogy teljesen asszimilálódjon. Amerikai érdek lenne az, hogy minden régebben kivándorolt szüleit és gyermekeit és közeli vérrokonait kiutaztathassa, mert ily módon tud beilleszkedni a nagy amerikai közösségbe, ha nem fűzik az otthonmaradt családtagjai az ő-hazához.

Ez a lapvélemény természetesen még nem jelenti azt, hogy ez a terv már törvénné lesz.

Tizenhat hajó eltűnt a Fekete-tengeren.

Borzalmas erejű vihar pusztított a constantai partvidéken.
Hétmilliárd lej kárt okozott a vihar.

Constantaból jelentik: Tegnapelőtt óta megszakítás nélkül borzalmas vihar dúl a Fekete-tengeren, amely a partvidéken is iszonyatos rombolást végez. Eddig soha nem látott hatalmas hullámokat kavart fel a vihar, amely közel hét milliárd kárt okozott. Tizenhat hajó eltűnt. Nincs kizárva, hogy a vihar áldozatául estek. A constantai kikötőbe eddig

harminchat hajó menekült be, hogy védelmet keressenek a vihar elől. Az észak felől indult orkán különben ma hajnalban Dobrudzsa fölé érkezett. A rettenetes erejű szélvihar felmérhetetlen károkat okozott. Utána négyórás felhőszakadás volt, amelynek következtében a Batova folyó megáradt és kiöntött. A sülisrai völgy teljesen víz alá került.

Csalással vádolnak egy volt magyar minisztert

Egy bonyolult örökösödési ügy kapcsán a budapesti rendőrség házkutatást tartott Bernolák Nándor volt népjóléti miniszter lakásán.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Szenzációs bűnügyi vizsgálat folyik Budapesten. A bűnügy előzményei a következők: Milcsevics János volt képviselő 1919-ben elvette feleségül Ungváry Ede özvegyét, akinek három gyermeke volt. Az aszszony halála után rokonaira hagyta vagyonát, mire a volt képviselő a gyermekek nevében megindította a pert a Kecskeméti lakó örökösök ellen. Hosszas huza-vona után kiegyezés történt, amelynek értelmében Milcsevics 11 hatalmas budapesti bérpalota árának megfelelő összeget kapott, miután a házakat nem akarta elfogadni. A pénz a tőzsdei bessz idején devalválódott, mire Milcsevics újabb igényeket támasztott a hatalmas vagyon örökösével szemben.

Időközben az árvaszék a három Ungváry-árva ügygondnokául Bernolák Nándor volt minisztert nevezte ki, aki munkájáért szintén követeléseket támasztott. A kecskeméti törvényszék annak idején a zajos botrányok között lefolytatott tárgyalás után Bernoláknak 3 milliárd 600 millió ügyvédi költséget, 800 millió szakértődíjat és 600 millió becslési díjat állapított meg, azonkívül zárlatot rendelt el az Ungváry-vagyonra. A zárlatot a tábla feloldotta, amely 400 millió örökséget ítelt meg és a volt miniszter költségeit is lényegesen mérsékelte.

Ezen előzmények után most bűnvádi feljelentés érkezett a budapesti ügyészségre Bernolák ellen. Ennek alapján a detektívek ma kiszálltak a volt miniszter Gresham-palotában levő lakásán és irodájában, ahol házkutatást tartottak. Az összes Ungváry-aktákat lefoglalták. Ugyanekkor házkutatást tartottak Milcsevics mátyásföldi villájában és Szegeden Matusovics Péter erdőmérnök lakásán. Bernoláknál száz iratnál többet foglaltak le. A fel-

jelentés megvesztegetéssel, hamis szakértői becsléssel, hamisítással, ezekre való rábírással, csalásra való szövetkezéssel vádolja Bernolákot, Milcsevics és a gyermekek gyámját, Matusovics erdőigazgatót. Bernolák az ügyvédi kamaránál bejelentette sérelmeit a házkutatással kapcsolatban. A volt miniszter kijelentette, hogy meg akarják akadályozni az iratok elvitelével azt, hogy a nemsokára a Kurián lefolytatandó tárgyalásnál hathatósan képviselhesse az árvák érdekét.

Gyermekkoszik és székek
legolcsóbban Hegedűs-cégnél Aradon.

Elrekvirálták

az oradeai Munkásotthon.

A rendőrség a szakszervezeti helyiségek butorait kitétte az uccára. — Akció indult a Munkásotthon visszaszerzésére.

(Az Aradi Közlöny oradeai tudósítójának távirata.) Néhány héttel ezelőtt Bunescu rendőrprefektus rendeletére bezárták az oradeai (nagyvárad) Munkásotthon. Tegnap délután a rendőrség emberei ismét megjelentek a Munkásotthonban és az egész épületet tanonciskola részére elrekvirálták, a 12 szakszervezeti irodahelyiséget butorait pedig az uccára tették.

A prefektus intézkedése a több, mint háromezer főnyi munkásság körében nagy elégedetlenséget keltett és hír szerint már is megindult az akció a Munkásotthon épületének visszaszerzése érdekében, amelyet az oradeai munkásság a maga erejéből épített fel és saját tulajdonát képezte.

VÉGKIÁRUSÍTÁS **Frații LENGYEL Testvérek**
Arad, Bulevardul Regina Maria No. 22.

hatóságilag engedélyezve. **!! Feltűnő olcsó árak !!**

H I R E K.

Ölik egymást a házastársak.

Nem vehet az ember kezébe újságot, legyen az angol világorgánus, vagy falusi heti hirharsona, hogy szeme elé ne kerüljön egy házassági tragédia, amely abból áll, hogy vagy a férj öli meg feleségét, vagy az asszony az urát, vagy mind a ketten egymást, sőt néha még a szerencsétlen gyermekeket sem kíméli a revolvergolyó, vagy a méreg. Naponta egy, vagy két ilyen gyilkosság egész természetes most már, sőt talán az volna a feltűnő, ha hiányozna. Grozavescuné felmentése óta pedig egyenesen félelmetessé vált a gyilkolási kedv a Hymen rózsáncait viselők körében.

Struccos oktalanság volna észre nem venni azt, hogy komoly, nagyon komoly bajok vannak a házassággal. Az Aradi Közlöny az év elején ankétet rendezett a házasság válságáról és azt igyekezett kikutatni, hogy mi az oka a sok válásnak, mi az oka annak, hogy a házasság című formában nincs már ugyyszólván semmi tartalom, sőt maga a forma, a keret is olyan repedt és töredezett, hogy nem csoda, ha mindenki igyekszik szabadulni belőle, aki netán mégis beletévedt valahogy. A házasság-álalában a házastársak emberi hibáiban, meg a házasság intézményében látták a válság okát. Azóta eltelt majdnem egy esztendő és az állapotok hallatlanul rosszabbodtak ezen a téren. Ma már véres valósággá vált Frank Wedekind fölényes mondása, amely szerint a házasság csupán arra jó, hogy keretelt áthágják. Véres valósággá, mert dr. Erdélyik, Guyot-k és, mit tudom én, még Licsodák, gyilkolásokkal szakítják szét a formákat, amelyek sehovyan sem illenek a ma emberének testére és lelkére. A válság tehát nőtt, csöddé fejlődött ugyyszólván, vagy agóniává romlott, ha így jobban tetszik.

Azt mondják, hogy a haldokló házasság a mai társadalmi rend alapja. De hát hiszen akkor nagy baj van! Akkor egy pillanatot sem szabad késni és neki kell látni az operációnak. Valami radikális reform: új és erősen tágitott forma, amely kényelmes, mint a bő angol ruhák, talán még segíthet a bajon és meghoszabbitja az életét egy pár évtizeddel. Nincs más mód. Erősen meg kell reformálni ezt a korhadó intézményt, mert különben teljesen tönkremegy. És akkor irrtózatos recsegéssel és ropogással omlik össze a ráépített kolosszális épület s sokan maradnak a romok alatt. Kár a szemet forgatni és shockingot kiáltani idősebb hölgyek és urak. Még mindig jobb élni tovább ezen az áron, mint pusztulásba rothadni egy gennyes fekélyen, amihez nem mert senki hozzányulni.

Mert ugyebár, arról aztán igazán nem lehet szó, hogy az embert, a Ma másigényűjét „javítsuk” bele a régi, gyenge keretekbe. A ruhát, amit viselni tetszik, az ön alakjára szabják, ó aggódo asszonyom és uram, nem pedig önt a ruhához.

Róthy Ernő.

— A régenstanács aláírja a trónbeszédet. Bucurestiből jelentik: Kormánykörök szerint a csütörtöki minisztertanácsnak, amelyet a királyi palotában fognak megtartani, semmi rendkívüli jelentősége nem lehet. A régenstanács ez alkalommal tudomásul fogja venni az általános helyzetet és aláírja a trónbeszédet.

— Ausztriában még mindig réng a föld. Bécsből jelentik: Schwadorfban még most is réng a föld. Az épületek egész sora vált lakhatatlanná. A községháza és a csendőrlaktanya annyira megrongálódott, hogy ki kellett üríteni.

— A latin sajtókongresszus delegátusai Belgrádban. Belgrádból jelentik: A latin sajtókongresszus résztvevői Stelian Popescu vezetésével Belgrádba érkeztek, ahol Marinovic külügyminiszter bankettet adott tisztelőikre.

— A francia miniszter gratulált a német színesznek. Párisból jelentik: Painleve hadügyminiszter személyesen gratulált az „Élő holttest” előadása után a vendégszereplő világhírű német színésznek, Alexander Moissinak és partnereinek német nyelven.

Ujabb halálos ítélet Csehszlovákiában.

A nyitrai bíróság kötél általi halálra ítélte egy gyilkos legényt. „Nem kell a kegyelem!”

(Nyitra, október 11.) Tegnap a késő esti órákban hozták meg a nyitrai esküdtek a verdiktet Kürty Gáspár gyilkossági bűnperében, aki husvét hétfőjén megleste és orvul meggyilkolta Deák Lajos farkasdi legényt. Az esküdtek igenis válasza alapján a bíróság Kürty Gáspárt gyilkosságért kötél általi halálra ítélte. Amikor Mészáros táblabíró, a bíróság elnöke kihirdette Kürty Gáspár, a hiszonnal esztendő falurossza előtt az ítéletet, az elítélt azt egykedvűséggel fogadta.

A bíróság elnöke kioktatta Kürtyt, hogy

— Adakozzunk a magyar jövő felépítéséért. Mai számunkban vezetőhelyen közöltük azt a felhívást, amely a Bucurestiben tanuló magyar ösiskolai hallgatók segélyezésére hívja fel a magyarságot. Örömmel és büszkeséggel állapíthatjuk meg, hogy a magyar szívekhez szóló kérés nem pusztában elhangzó szó volt, mert az aradi magyarság máris tanújelét adta annak, hogy megértette az idők szavát, megértette azt, hogy a magyar jövőt támogatja minden e célra adott pénz, hiszen a mi fiainkat segítjük nehéz küzdelmeikben. Minden lej a jövő magyar intelligenciának kifejlesztését segíti elő. Az adakozás máris megkezdődött és a mai nap folyamán „Nóra” 100 lej, N. N. pedig 350 lej küldött be kiadónkhoz a nemes célra. Hisszük, hogy a szép példát csakhamar követni fogják többen is és Arad magyarsága meg fogja mutatni, hogy tud áldozatot hozni jövőjéért.

— Eltemették Somló Emmát. Budapestről jelentik: Somló Emmát, a Nemzeti Színház kiváló művésznőjét, akinek elhunytáról megemlékeztünk, ma délután helyezték örök nyugalomra a Kerepesi-úti temetőben nagy részvét mellett.

— Jelentkezzenek az autótulajdonosok. Jelentette az Aradi Közlöny, hogy a vármegyei prefektúra nemrég rendeletet adott ki az Arad és Aradvármegye területén található motorikus járművek összeírására. Eddig az I. és II. kerületekhez tartozó járműtulajdonosok jelentkezése lejárt, épen ezért újabb felhívást bocsát ki az illetékes ügyosztály, hogy a jelentkezést az előirt időben lezárasszák 24 órán belül jelentkezzenek a vármegyeházán, mert a legszigorubb büntetésben részesülnek ellenesetben. Itt közöljük, hogy a többi kerületek jelentkezés ideje a következő: III. és IV. kerület 13. és 14-én, 15. és 17-én V. és VI. kerületek 18. és 19-én az ujaradi és radnai járás. 20. és 21-én a szentannai és világosi járás. 22. és 24-én a kisenői és pécskai járás. 25. és 26-án a borosjenői és tornovai járás. 27. és 28-án a borossebesi és halmágyi járás.

Szörme és telikabatok, elegáns se-lyem és szövetruha modellek a „VICTORIA” női confectio divatházban Arad, Dáciával szemben.

— Bérlet cseréltek a város Béla-téri házának lakosai. Ma tartották meg a nyilvános árverést a városnak a Stefan cel mare (Béla)-téren lévő lakásaira. Láng József lakását Mayer Joachim vette ki 16.600 lej bérért, Dvoracek Engelbert lakását ugyancsak Mayer Joachim vette ki 12.200 lejért, özvegy Fehér Mihályné lakását Schmidt Adám vette ki 7200 lejért. Csúpan két régi bérlet maradt itt meg, Bertus László 4010 lej és özv. Kőből Istvánné 10.350 lej évi bérért kapták újra meg eddigi lakásukat.

— Csalásért letartóztattak egy stájer nagyiparost. Grázból jelentik: A rendőrség ma letartóztatta Wutter Viktor stájer nagyiparost, volt nemzeti tanácsost, a graz-köflachi vasúttársaság és bányavállalat igazgatóját, aki a vasúttársaság új részvényeinek kibocsátása körül csalásokat követett el. A letartóztatás híre egész Stájerországban óriási szenzációt keltett.

— Elpusztult egy szászországi szénbánya. Drezdából jelentik: A szászországi albai szénbánya öngyulladás következtében teljesen elégett, 260 bányász kenyér nélkül maradt. Emberéletben nem esett kár.

Joga van felebbezni, kegyelmet kérni, mire az dacosan vágta oda: „Nem kell. Nem felebbezek. Nem kell nekem semmi a földi bíróságtól, majd a tulvilágon felelek.” A védő semmisségi panaszt jelentett be és bejelentette, hogy kéri a kegyelemre ajánlást. A halálos ítélet meghozatala után a bíróság azonnal kegyelmi tanácsosá alakult át, melynek a határozata titkos. Általános vélemény azonban az, hogy a makrancos síhedert a bíróság kegyelemre fogja ajánlani.

— Ady Endre-ucca Oradeán. Oradea-Nagyvárad város tanácsa Dejeu Illés tanácsstag indítványára egyhangulag elhatározta, hogy a Szighetti színház mellett elhúzódó uccát, amelyet eddig Színház-uccának hívtak, Ady Endre, a halhatatlan költő nevére nevezik el. Egyidejűleg felélenkült az a régóta húzódo akció is, amely azt célozza, hogy Ady Endre szobrát kapjon a „Pece-parti Páris”-ban, Nagyváradon.

— Pénzbüntetésre ítélték egy brutális toronval csendőrt. Az aradi törvényszék második szekciójának büntető tanácsa ma 1000 lej és 500 lej mellékbüntetésre ítélte Popa Vasiliu ternovai csendőrmestert, aki egy nyomozás folyamán súlyosan bántalmazta Motiu Onita gazdaembert. Az elítélt csendőrt megfélebbezte az ítéletet.

Ma este 9 órakor a Kulturpalotában

a czernovici zenekar

nagy SYMPHONIKUS HANGVERSENYE

46 elsőrangú művész. Világvárosi műsor!

Jegy Sándor Ferenc könyvkereskedésében.

— Tévedésből megölte. Kádár Sándor talsasi napszamos egy éjszaka a sötétben megtámadta és súlyosan bántalmazta Matei Mihály földmivest, aki a szenvedett sérülésekbe néhány nap múlva belehalt. A mai tárgyaláson aztán kitűnt, hogy Kádár tévedésből támadta meg Matei Mihályt, akit a sötétben régi haragosának, Matei Péternek nézett. A törvényszék mintegy harminc tanu kihallgatása után a tárgyalás folytatását november negyedikére elnapolta.

— Tűzriadalom a Luther-uccában. Nagy riadalmat okozott ma délelőtt, hogy a tűzoltóság teljes apparátussal kivonult a Luther-tér 1. számú háromemeletes bérapotához, ahonnan tüzet jelezték. A tűzoltók megérkezésekor azonban kiderült, hogy mindössze csak kéménytűzről van szó, amelyet pár perc alatt elfojtottak.

— Stromfeld Aurél temetése. Budapestről jelentik: Holnap délután temetik el a Kerepesi-úti temetőben Stromfeld Aurélt, a magyar vörös hadsereg volt vezérkari főnökét. A szociáldemokraták a temetésre nagy előkészületeket tesznek.

— Fikoboztak Aradon egy ponyvaregényt. Az utóbbi időben ismét füzetes ponyvaregényekkel árasztják el Aradot. Legújabbban a „Varsói hóhér” című füzetes regényt hozták forgalomba, a melvről kitűnt, hogy a terjesztő nem rendelkezik a szükséges engedélyekkel. Az aradi államrendőrségnek tudomására jutott, hogy a ponyvaregényt jogtalanul terjesztik és elrendelték a „Varsói hóhér” füzetének lefoglalását. A lefoglalás ma délután történt meg és több ezer füzetet szállítottak az aradi rendőrségre.

— Verekedő sátoros-cigányok. Az aradi államrendőrség tegnap éjszaka letartóztatott öt sátoros-cigányt, akik Arad határában tanyáztak és valamin összeverekedtek. A cigányok olyan óriási botrányt csaptak, hogy az arrajárók rendőrökért siettek, akik összefogdoszták a már menekülni akaró cigányokat és a rendőrségre szállították őket. A cigányok mindegyike megsérült a verekedésben. Az eljárás megindult ellenük.

— Bankett Berthelot tábornok tiszteletére. Bucurestiből jelentik: Berthelot tábornok tiszteletére tegnap bankettet rendeztek, amelyen a politikai és társadalmi élet számos vezető személyisége részt vett.

— Vallási tébolyában megfojtotta négy kis gyermekét. Saarburgból jelentik: Egy francia postatisztviselő felesége pillanatnyi elmezavarásban megfojtotta négy kis gyermekét, majd a rendőrségre sietett, ahol feljelentette magát és kijelentette: — Ismét négy kis angyallal több van az égben. Az orvosok megállapították, hogy az asszony vallási tébolyban szenved.

— Leszállították a feleséggyilkos budapesti kereskedő büntetését. Budapestről jelentik: Emlékeztetés az a gyilkosság, amelyet két évvel ezelőtt Sági Izidor budapesti kereskedő elkövetett, aki rövid szövitás után lelőtte feleségét. A törvényszék hat évi fegyházra ítélte, amit a tábla három évre szállított le, miután belgazolást nyert, hogy az asszony gunyosan beszélt vele és édesanyja emlékért sértette. Ma tárgyalta az ügyet a Kuria, amely jóváhagyta a tábla ítéletét.

SÁMSON JAKAB

uriszabó
anyagban és munkában a legkiválóbbat nyújtja.
Jutányos ár: Arad, ul. Neuman-ház.

— Gyilkosság egy pesti örömtanyán. Budapestről jelentik: Ma reggel a Vig-uccában egy rendőri felügyelet alatt álló nőnél halva találták Janida Ferenc budapesti kocsis. A nő nyomtalanul eltűnt. Az eddigi nyomozás megállapította, hogy Janida egész este borzogatott, majd este összekerült a nővel. A nyomozás folyik a nő kézrekerítése iránt, miután erős a gyanú, hogy a kocsis gyilkosság áldozata lett.

— H. G. Wells felesége meghalt. Párisból jelentik: H. G. Wells, a világhírű angol író felesége ma meghalt dunmolt villájában.

— Tizenöt centiméterrel felemeltek egy berlini gyártelepet. Berlinből jelentik: A villamosági gyártelep 40 méter magas és 1 és fél millió kilogramm súlyú épületét ma sikerült, egy évi előkészület után, szilárdítás céljából 15 centiméterrel felemelni.

— Az aradi Éles-testvérek megvették a timisoarai Korona-szállót. Érdekes ingatlancsere szerződését írták alá a mai napon Timisoara-Temesváron. Mint ismeretes, Fiatska Béla házainak árverezésére két utóajánlat érkezett be Matolay Zoltán dr. királyi végrehajtóhoz. Az egyik utóajánlat a hatalmas Korona-szálló épületére szólt s azt Éles Béla dr. és Éles Géza dr. aradi nagykereskedők nyújtották be. A szálló épületét az előbbi árverésen Konopát Vilmos volt szenátor akarta megvenni, miután azonban Élesék sokkal kedvezőbb feltételeket ajánlottak, a szálló a mai pótárverésen 7.975.000 lejért Élesék birtokába ment át. Fiatska Béla családi házáért Naschitz István dr. vásárolta meg 1.886.000 lejért.

— Aradi autó halálra rázott egy timisoarai kisleányt. Halálos szerencsétlenség történt tegnap Timisoara-Temesváron. A szerencsétlenséget egy aradi jelzésű autó idézte elő, amely meg nem engedett sebességgel haladva, a Gyárvárosban elfűtötte Bozár István munkás, hétesztendős kisleányát, aki, még mielőtt a mentők a kórházba szállították volna, kiszenvedett. A rendőrségen megállapították, hogy a gépkocsi Fleiszig és Hirschfeld aradi textilcég tulajdona. Az autó sofőrjét, Grünfeld Mártont letartóztatták és az ügyészségre kísérték át.

2 X 2 = 4

Női kabátot olcsón csak Menczernél végy!

Aradon a volt Széchenyi malom mellett

— Kisiklott egy munkásvonat a predeali alagútban. Bucurestiből jelentik: Tegnap délután egy órakor egy munkásvonat a Tömös-Predeal közötti nagy alagútban kisiklott. Emberéletben nem esett kár, azonban a közlekedés öt óra hosszát, míg a megrongált pályateszt helyreállították, szünetelt.

Vilmos császár hugának késői szerelme.

A 61 éves Viktória hercegasszony eljegyezte magát egy 23 éves orosz báróval.

Berlinből jelentik: Vilmos excsászár 61 éves huga Viktória schaumburgi özvegy hercegasszony eljegyezte magát egy 23 éves Subov nevű állítólagos orosz báróval. A hercegasszony, aki különben régóta szerelmi viszonyt folytat a fiatal oroszral, mérhetetlenül

gazdag. A schaumburg-lippel uralkodóhercegi család jelenlegi feje, Adolf herceg felháborodottan tiltakozott a dolog ellen, de a szerelmes hercegasszony nem hallgatott rá és így megtörtént a különös eljegyzés.

Évjáradékot kapnak a hadikölcsöntulajdonosok

Akik nem nyereszkezdésből, hanem hazafiságból jegyezték hadikölcsönt és elszegényedtek, évjáradékra számíthatnak.

(Budapest, október 11.) Pesthy Pál magyar igazságügyminiszter többféle úgyról nyilatkozott ma a sajtó képviselőinek. Elmondta, hogy a hadikölcsön ügyét a népjóléti miniszterium fogja rendezni karitatív alapon. Évjáradékot azok a kötvénytulajdonosok fognak kapni a népjóléti miniszteriumtól, akik kimutatják, hogy teljesen elszegényedtek s annak idején nem nyereszkezdés céljából, hanem hazafiságból jegyezték hadikölcsönt. Az évjá-

radék nagyságáról egyelőre nem szól a javaslat.

— Ezután — mondotta Pesthy igazságügyminiszter — keresztül akarom vinni az esküdtsek melletti felállítását, amit a sajtótörvénnyel szándékozom megvalósítani. Rendet akarok teremteni a tiltott közlések terén és meg akarom menteni a sajtót az illetéktelen vádaktól. Tehát a sajtó érdekében akarom megcsinálni a sajtótörvényt, nem pedig a sajtó ellen.

— A rendőrség letartóztatta a színházban, vagy moziban talált diákokat. Bucurestiből jelentik: A gyermekhüdeses járvány leküzdése érdekében Anghelescu közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a rendőrség tartóztassa le a színházakban és mozikban talált kiskorú diákokat, akiket azután kizárna az iskolákból.

— Jogerősen elítélték a Csehszlovákiában elfogott Bison Ionescut. Bucurestiből jelentik: A semmitörvényű elvetette Bison Ionescu ismert kém felebbezését és így elítéltetése jogerőssé vált. Bison Ionescu tudvalegleg megszökött a jilvai fegyházból, de Csehszlovákiában elfogták és kiadatása ügyében most folyik az eljárás.

— 46 művész gyönyörű összejátékában fognak gyönyörködni a mai nagy szimfonikus hangverseny látogatói.

— Szegényházban halt meg a szászvárosi kollégium megalapítója. Miskolcra jelentik: Néhaj Kun Kocsárd gróf, a szászvárosi kollégium alapítójának volt felesége, aki férje halála után Gencsy Lajosnak lett felesége, ma meghalt koldus-szegényen a miskolci szegényházban.

Könyvtári festményt, hagediut vesz Kerpel.

— Kiss Rózsa novemberben kezdi meg tánctanítását a Krispin-teremben. Beiratkozásokat naponta Arad, Strada Brătianu 12. sz. alatt elfogad.

— Az aradi Filharmonia-Egyesület f. hó 13-án, csütörtökön este 7 órakor a Városi Zenedében megkezdte az ének-kari próbákat. A tavalyi kórus tagjait, ugyszintén felvételre jelentkező új tagokat pontos megjelenésre ezután kéri fel az elnökség.

A városok kongresszusa Constantában.

Közigazgatási Iskola épül Bucurestiben.

Constantából jelentik: Vasárnap nyílt meg a városok országos kongresszusa Constantában, amelyen Aradváros tanácsa részéről Veliciu Emil dr. permanens bizottsági tag jelent meg. A szokásos üdvözlések után a kongresszus rátért a napirendre, amelynek első pontjaképen Cantacuzino las-ti polgármester beszámolt a párisi nemzetközi polgármester-kongresszus eredményeiről. Costinescu, Bucuresti főpolgármestere bejelentette, hogy a főváros költségvetésében ezidén százezer lejt vettek fel egy közigazgatási iskola céljaira. Az iskola még ebben az évben megkezdte működését. Ezután élesen kikelt az egyes városok közötti városi határvám miatt. Szerinte ezek a vámok akadályozzák meg az egyes községek és városok között a forgalmat és ezért feltétlenül törölni kell azokat. Szóba került még a kongresszuson a városok közötti csekkforgalom kérdése is, amely szerint

egy-egy város a másiknak kölcsönöket juttathatna. Ezt a tervet azonban elvetették, mert a mai közgazgatási törvény mellett ez lehetetlen.

A szovjet deferált a Rakovszky-ügyben.

Kész visszahívni a párisi követség éléről, de nem ejti el Rakovszkyt, aki továbbra is szovjetdiplomata marad.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) A Moszkvából érkező híradások szerint a szovjetkormány ma este hivatalos kommunikétes közléssel, amelyben bejelenti, hogy kész visszahívni Rakovszky párisi szovjetkövetet. Hangsúlyozni fogja a kommuniké, hogy a szovjetkormány teljesen megbizik a követben, akit továbbra is diplomáciai szolgálatban tart meg. Hír szerint már szerdán vagy csütörtökön megtörténik Rakovszky felmentése. Az Agence Radió Információ szerint a szovjet egyelőre nem tölti be a párisi követi állást, miután nincsen megfelelő személy az állás betöltésére.

„Csehországnak van egy minisztere, aki lopás miattült...”

A cseh fascisták hivatalos lapjának szenzációs leleplezése.

Prágából táviratozzák: A cseh politika életnek pikáns szenzációja van. A Riska Stra című lap, a fascisták hivatalos közlönye „Csehországnak van egy minisztere, aki lopás miatt három héttigült a fogházban” című cikket írt, amelyben elmondja, hogy Najmova vasútiügyi miniszter 1923-ban akkori munkaadójától kocsi és lovat lopott, amiért három heti fogházra ítélték.

Ezenkívül — írja a lap — egyéb folt is van a miniszter multján. Azonfelül, hogy lopás miatt el volt zárva, később csalás miatt is elítélték tiznap fogházra. A lap felveti a kérdést: vajjon Svehla miniszter miért nem érdeklődött eddig kollegája multja után.

A cikk következtében a német ellenzék erősen támadja a kormányban levő német minisztereket, akikről azt követelik, hogy vonják le a leleplezésből a konzekvenciát: vagy Najmova távozzék a kormányból, vagy ők mondjanak le. Politikai körökben a szenzációs cikket feleletnek tekintik azokra a zaklatásokra, amelyekben legutóbb a fascistáknak volt részüik.

Általában azt hiszik, hogy Svehla a többi már megszokott ügyességgel simán el fogja ejteni Najmont.

A szovjet kivetette hálóját Ausztriára.

Fontos stratégiai pont az osztályharc európai frontján. — A bécsi sajtó követeli a szovjetkövet működésének ellenőrzését.

Moszkvából jelentik: A kommunista internacionale elnöksége most hozta nyilvánosságra a bécsi júliusi forradalomról szóló jelentést, amely általános érdeklődésre tarthat számot. Megállapítja a jelentés, a forradalmi osztályharc nem vesztett erejéből a kapitalista stabilizáció talaján sem, sőt elmélyült. Ezt igazolja a bécsi forradalom is. A mozgalom leverése azt bizonyítja, hogy az imperializmus nemzetközi biztosító intézkedéseket tesz a szovjetunió elleni támadás előkészítésére.

A legközelebbi kilátásokkal foglalkozva, megállapítja a jelentés, hogy az osztrák munkásság további küzdelme meg fogja akadályozni a szovjet elleni gyűri kiépítését. Ha az

osztrák burzsoázia győzne, úgy megteremtődne az összeköttetés a reakciós Lengyelország, Magyarország és Olaszország között. Ép ezért a párt hatalmas erőfeszítéssel és új szervezetek létesítésével meg szándékszik akadályozni ezt és kiépíti teljesen Európában az osztályharc frontját, hogy megvédje az orosz és a kínai forradalom eredményeit.

Ezek a tervek rámutatnak arra, hogy a kommunisták az osztrák szociáldemokraták segítségével továbbra is hele akarnak avatkozni Ausztria belügyeibe. Ép ezért az osztrák sajtó azt követeli, hogy az új szovjetkövetnek, Jurenwnek, valamint társainak működését helyezték a legszigorubb ellenőrzés alá.

Művészet.

* Heti műsor. Szerdán 8 és fél órakor: Lyon Lea, dráma (A. bérlet.) Csütörtök: 8 és fél órakor: A legkisebbik Horváth-leány, operett. (Bemutató előadás. Lengyel Irén felléptével. B. bérlet.) Péntek: 8 és fél órakor: A legkisebbik Horváth-leány, operett. (Lengyel Irén felléptével. C. bérlet.) Szombat délután 4 órakor: Iglói diákok, daltánc. (Ifjúsági és népeledés félhelyárral.) Este 8 és fél órakor: A legkisebbik Horváth-leány, operett.

* Zöldhelyi Anna felbontotta szegedi szerződését. Szegedről jelentik: Zöldhelyi Anna, az Erdélyben jólismert primadonna, aki az idei szezonra Szegedre szerződött, tegnap felbontotta szegedi szerződését és állítólag visszatér Erdélyi Miklós oradeai társulatához. Zöldhelyi Anna távozását állítólag az idézte elő, hogy a szegedi sajtó bántó hangú kritikával fogadta az érzékeny primadonnát, aki ezért felbontotta szerződését.

* Kolozsvári és brassói óriási sikerrel után a csernovici szimfonikus zenekar ma este 9 órakor adja egyetlen aradi hangversenyét a Kulturpalotában. Műsoron Schubert, Rimsky-Korsakov, Borodin, Glinka, Saint-Saens és Enescu remekművei.

* Hármán vannak a Horváth-lányok. A legkisebbik közülük a Bözsi és körülötte forog minden abban a bájos zenés darabban, amelynek premierje csütörtökön lesz az aradi színházban. Szilágyi László kedves szövegéhez Zerkovitz komponálta a muzsikát, tehát lesz bőven sláger-szám, kezdve a szeriöz-daltól egészen a vidáman pattogó modern tánczenéig. A három Horváth-lány közül a legkisebbiket Lengyel Irén fogja játszani és egy egymaga is biztosítja a sikert. De ebben segítőtársai is lesznek, még pedig a társulat legjobbjai. Horváth-mama igen hálás szerepe Fekete Irénnek jutott, míg a másik két Horváth-lányt a temperamentumos Betegh Béby és a szép-hangú Szentgyörgyi Mária játszák. A humorról bőven fognak gondoskodni ifj. Szendrey, Győző, Deésy és Kun. A csütörtöki bemutató tehát sikereiben gazdag estéje lesz az aradi színháznak.

* A Lyon Lea szerdai reprize felfelé emelkedő eseménye lesz az e heti műsornak. Oly precíz előadásban lesz része a közönségnek, hogy mindenki egy élménnyel gazdagabban fog távozni a színházból. A Bródy-dráma címszerepében mutatkozik be Szepessy Eta, a társulat új drámai szendéje, aki most végezte el a színművészeti akadémiát. Lyon rabbi drámai erővel megrajzolt alakja Kallós József egyik legkiválóbb és legművészebb alakítása. Hálás szerepekhez jutnak még Károlyi Klári, Győző, Mészáros, Jávör, Kun, Deésy és Olasz.

* Az iglói diákok szombaton délután félhelyárral mellett kerül színre a legjobb szereposztásban.

A városi tanácsülés tárgysorozata.

Uj mérnöki állásra irnak ki pályázatot.

(Arad, október 11.) Megirtuk, hogy a város vezetősége október 15., szombat délután 5 órára összehívta a tanácsot. Ma délelőtt állapította meg a permanens bizottság a tanácsülés programját, amely a következő:

1. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. Marhaexportvásárok rendezése Aradon. 3. A gépjárművek 1926. évi zárszámadásának jóváhagyása. 4. A gépjárműknél tartott pénztárvizsgálat eredményének jóváhagyása. 5. Hoiescu vezérfelügyelő jelentése a mérnöki hivatalban lefolytatott vizsgálatról és javaslat a mérnöki hivatalban uralkodó munkarendszer megváltoztatására. 6. Indítványok és interpellációk.

Ezután sorra vették a tanácsülés egyes pontjait. Hoiescu vezérfelügyelő jelentését, amelyet a vizsgálatról tett és amellyel lapunk más helyén foglalkozunk, a permanens bizottság tudomásul vette, majd áttértek Hoiescu vezérfelügyelő javaslatának a letárgyalására. A vezérfelügyelő javasolja, hogy változtassák meg az építési szabályrendeletet és szaporítsák a technikai osztály szemlévzetét mert a jelenlegi szemlévzet elégtelen a felgyülemlett munka elvégzésére. Ajánlja, hogy a város vegyen fel az építkezésekhez egy technikai vezetőt. Muresán János kifejtette, hogy technikai vezető helyett inkább be kell tölteni az üresedésben levő mérnöki állást, amit a permanens bizottság el is fogadott. Elhatározta, hogy ajánlani fogja a tanácsnak a nyilvános pályázat kiírását az üresedésben levő mérnöki állás betöltésére. Szóba került Siclován György mérnöki hivatali tisztviselő ügye is, akikre vonatkozólag úgy határoztak, hogy nem vészik többé vissza városi szolgálatba.

Aradmegyében

csökkent a gyermekparalízis.

Feloldották az egészségügyi zár alól az aradmegyei községek iskolaköteleseit.

(Arad, október 11.) Beszámoltunk arról, hogy az aradi egészségügyi felügyelőség zár alá helyezte több aradmegyei községet, miután a községekben fellépett a gyermekparalízis. A rendelet értelmében a zár alatt lévő községekből nem vettek fel tanulókat az egyes iskolák. A járvány most már nagyjára megszünt az egész megye területén, ahol mindössze 15 gyermekparalízis-megbetegedés fordult elő. Az egészségügyi felügyelőség ma értesítette a városi főorvosi hivatalt, hogy Micalaca, Musca, Nadlac, Pankota, Seleus, Sepreus, Apatelek és Moroda községeket feloldotta a zár alól és így ezekből a községekből már beiratkozhatnak a tanulók az aradi iskolákba.

Dr. Cucu Vazul városi főorvos ma köriratban értesítette a fordulatról az aradi iskolákat. Azoknak, akik ezekből a községekből be akarnak az aradi iskolákba iratkozni, magukkal kell hozniok egy orvosi bizonyítványt, amelyben a községi orvos igazolja, hogy sem ők, sem családjuk valamely tagja az utóbbi 15 nap alatt nem szenvedett semmiféle járványos betegségben, főleg pedig gyermekparalízisban. A rendelet birtokában az aradi iskolákban ma már akadálytalanul beiratkozhatnak a zár alatt volt községekben lakó tanulók is.

ERZSEBET MOZGO.

Ma d. u. 6 és este 9 órakor

Lakásnélküli úr

Bolten Baekers világhírű szalón vigjátéka. Főszerepben: Georg Alexander, (Bob Dody) és Margarete Lanner. Rendes olosó helyárrak.

Aradon premier!

Jön! Coolen Moore legújabb attrakciója.

Elkerülhetetlen a cseh vasutas-sztrájk.

A kormány erélyes eszközökkel szándékszik letörni a sztrájkot.

Prágából jelentik: A szakszervezetek végrehajtó-bizottsága legutóbb memorandumot intézett a kormányhoz, amelyben teljesíthetetlen feltételeket ajánlott a vasutassztrájk elkerülésére. Az állam nem tudja ezeket a feltételeket teljesíteni és így a sztrájk elkerülhetetlennek látszik. A kormány presztizskérdést csinál az ügyből és elhatározta, hogy a munkabeszüntetés esetén 20.000 ideiglenes alkalmazottat azonnal elbocsát és munkanélküliekkel tölti be helyüket.

Mulatság.

Szüreti mulatság Gurahoncon.

Tudósítónk jelenti Gurahoncon: Fényesen sikerült szüreti mulatságot rendezett a gurahonci római katolikus egyház e hó 8-án az építendő templom alapja javára dr. Boros Béni védnöksége alatt. A mulatságon igen nagy számban jelentek meg a gurahonci és a környékbeli intelligencia tagjai, nemzetiségi és valláskülönbségre való tekintet nélkül, de megjelentek azon a gurahonci hatóságok képviselői is. A mulatság sikerét előmozdította a kerület országgyűlési képviselőjének, dr. Groza Jánosnak erkölcsi támogatása. A mulatságon a következő urhölgyek vettek részt: Dr. Boros Bénié, Kovács Ödönne, Szántó Mihályné, Krifaton Józsefné, Nägele Józsefné, Roth Lipótné, Pollák Ödönne, Helbert Józsefné, özvegy Molnár Istvánné, Kiss Józsefné, Gaál Gyuláné, Halbauer Józsefné, Becker Jánosné, Nacs Jánosné, Szabó Józsefné, Titsch Gáspárné, Kuntz Gyuláné, Kiss Károlyné, Tenzler Jánosné, Kutz Tódorné, Nekula Lajosné, Schleiferné, Pálffy Mariska, Ruzsa Iluska, Krifaton Gizike, Helbert Elzu, Helbert Helénke, Roth Lenke, Becker Anuci, Havas Ella, Rostohan Emma, Kiss Terike, Mikocsi M.

A jelenlévő férfiak közül a következők neveit sikerült feljegyezni: Dr. Boros Béni, dr. Babutia Tódor, dr. Oarcea Aurel, Boros Jenő, Schiöpu János, Purece Petru, Kovács Ódi, Szántó Mihály, Krifaton József, Halbauer József, Becker János, Kiss Károly, Schleifer N., Ruzsa Ferenc, Herbert József, Kiss József, Tisák Kálmán, Rösling Alajos, Titsch Gáspár, Kuntz Gyula, Czeizler Lajos, Weinberger N., Pollák Ödön, Roth Lipót, Ajtay László, Szekendy István, Rossi János, Babutia Traian, Joiescu C. Gheorghe, Mikocsi József, Darula József, Kempf Mátyás, Jurányi István, Klausner Béla, Kovács Sándor, Dasko Salamon, Nägele Rudy, Gaál Gyula, Tenzler János, Winkler Géza, Nagy Lajos és még sokan mások.

L a u r a l a P l a n t e	R e g i n á l d n D e n i	C h a r l e s t o n K i r á l y	15	16
			17	18
				a

Jön!

PATT és PATACHON
mint
Pelikán királya.

KÖZGAZDASÁG.

Százötven milliós fizetésektelenség az erdélyi piacon.

(Arad, október 11.) Oradea-Mare (Nagyváradot) szenzációs közgazdasági esemény tartja izgalomban, amelynek előreláthatóan hatalmas kihatása lesz a romániai piacon. Arról van ugyanis szó, hogy az egyik legnagyobb magyváradai fakitermelő részvénytársaság fizetésektelenné vált. A nagy fakitermelő cég inzulenciájának oka főrészt abban keresendő, hogy a vállalat elvesztette magyarországi piacát. Továbbá az üzemköltségek, a szállítási mizériák, nemkülönben a magas kamatterhek oly helyzet elé állították a jönevű céget, hogy most már képtelen megfelelni fizetési kötelezettségeinek.

A szóbanforgó vállalatról már régebb óta sejtették a beavatottak, hogy erre a sors-

ra fog jutni, de az időközben megejtett szándéklási akciók ideig-óráig el tudták terelni a katasztrófát, amely most azonban feltartóztatlanul bekövetkezik. A cég ugyanis már értesítette hitelezőit a fizetésektelenségről és értekezletre hívta őket össze, hogy moratóriumot kérjen tőlük. Az értekezlet hírének eredménytelenül végződött, úgy, hogy fakereskedői körökben minden pillanatban várják a fizetésektelenség hivatalos bejelentését. A passzívák körülbelül 150 millió lejre rugnának, amivel szemben azonban megtehető nagy immobilis vagyonszerelés. Valószínű, hogy a cég holnap vagy holnapután megteszi fizetésektelenségről szóló bejelentését az oradeai törvényszéken.

Zürichben 3.23 a lej.

Helyi valutaárak. (Október hó 11.)
Kifizetések: Berlin 36.65, Amsterdam 65.15, Newyork 162, London 790.50, Páris 6.37, Milánó 8.88, Prága 4.82, Budapest 28.40, Zágráb 2.86, Bécs 22.90, Zürich 31.30. — Áru: Márka 38.50, dollár 161, angol font 790, francia frank 6.38, olasz lira 8.80, cseh korona 4.80, pengő 28.35, dinár 2.85, osztrák schilling 23, svájci frank 31. — Pénz: Márka 38.10, dollár 160, angol font 780, francia frank 6.30, olasz lira 8.70, cseh korona 4.70, pengő 28.15, dinár 2.75, osztrák schilling 22.80, svájci frank 30.70.

Zürichi tőzsdenyitás. (Október hó 11.)
Berlin 123.67.50, Amsterdam 208.65, Newyork 518.50, London 2525.25, Páris 20.36.50, Milánó 28.28.50, Prága 15.36.75, Budapest 90.75, Belgrád 9.13.18, Bucuresti 3.22.50, Varsó 57.95, Bécs 73.17.50.

Zürichi tőzsdezárlat. (Október hó 11.)
Berlin 123.66, Amsterdam 208.05, Newyork 518.50, London 2525.75, Páris 20.36.50, Milánó 28.30.50, Prága 15.37, Budapest 90.67.50, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.23, Varsó 58, Bécs 73.17.50.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Október hó 11.)
Devizák: Páris 6.35, Berlin 38.50, London 787.25, Newyork 161.50, Milánó 8.85, Zürich 31.20, Bécs 22.80, Prága 4.80, Budapest 28.40. — Valuták: Napoleon 646, márka 38.20, léva 1.20, török lira 0.84, angol font 785, francia frank 6.40, svájci frank 31.05, olasz lira 8.85, drachma 2.15, dinár 2.83, dollár 160, lengyel zloty 18, osztrák schilling 23, pengő 28.30, cseh korona 4.76.

= Leszállították a cukor árát — Magyarországon. Budapestről jelentik: A kockacukor árát hat pengővel, a kristálycukorét négy és fél pengővel szállították le métermázsánként.

APOLLOBAN Lillian Harvey és Hans Junkermann

játszák a főszerepet a
Trulala hercegnő
című pompás vígjátékban.
Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezd.
Az 5 és 7 óras rendes olcsó helyárakkal.

Rádió-műsor.

Szerda, október 12. Wien—Grác. 20.20. Vidám előadás, utána könnyű zene. — Zágráb. 20.30. Hangverseny. 22. Ének- és zenekari hangverseny. — Stuttgart. 20. Gitár hangverseny. — Prága. 16.30. Hangverseny. — Pozsony. 17. Ének- és zongora hangverseny. 18.45. Gramofon hangverseny. — Róma. 20.40. Ének- és zenekari hangverseny. — Nápoly. 21. Opera előadás (Verdi: Aíarcosbál). — München. 20. Tarka est. 22.35. Tánczene. — Milánó. 21. Operett előadás. — Leipzig. 17. A házi zenekar hangversenye. 20.15. Költemények, humorizmusok, dalok, énekek launiki dialektusban. 22.15. Tánczene. — Breslau. 16.30. Szórakoztató hangverseny.

19.30. Bevezető beszéd a következő operaelőadáshoz. 20.10. Átvitel Berlinből: „Genoveva”, opera négy felvonásban. Irta: Schumann. 22.15. Gramofonhangverseny. — Frankfurt a. M. 16.30. Schubert-dalok. 20.15. Tarka est, balalaikazenekar közreműködésével. — Berlin. 17. Szórakoztató zene. 20.30. „Genoveva”. Robert Schumann 5 felvonásos operája. Vera Schwarz felléptével. 22.30. Szemelvények német kabarédalokból. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17.30. Szimfonikus zenekari hangverseny a Zeneművészeti Főiskola kupolaterméből. 20.15. Előadás a Studióból. „Tót leány”. Népszínmű 3 felvonásban. Almássy Tihamér. 22.40. Pontos időjelzés, hírek, közlemények és löversenyeredmények. 23. Gramofonhangverseny.

Jön!

PATT és PATACHON
mint
Pelikán királya.

A halálraitelt Guyot szökni akart.

Az asszonyfaló gyilkos leütötte őt, de menekülése nem sikerült. — A tömeg meg akarta lincselni.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata). A meluni fogháznak tegnap nagy szenzációja volt. Gaston Guyot, a halálraitelt asszonygyilkos, akiről nemrégiben hosszabb cikket írtunk, szökést kísérelt meg börtönéből. Guyot, aki betegesen hiu ember, állandóan jól viselkedett a börtönben, úgy, hogy őrzői sok mindenféle kedvezményben részesítették. A volt nagykereskedő és milliomos, aki tudvalevőleg megölte és elégette barátját, azt mutatta, hogy beletörődött sorsába és nyugodtan várta a halálos ítélet végrehajtását, aminek ebben a hónapban kell bekövetkeznie.

Az egyik őr annyira megkedvelte, hogy tegnap este beült hozzá kártyázni és levette róla a bilincseket, hogy jobban menjen a párti. Éjjel felé Guyot rosszulérről panaszkodott és mikor az őr rá akarta tenni a bilincseket, leütötte és kimenekült a cellából.

A folyosón találkozott egy másik őrrel, aki ki forralt bort vitt a fogházigazgatónak. Guyot azt is le akarta ütni, de az őr észrevette szándékát és a forralt bort szemébe öntötte. A tehetetlenné vált gyilkost erre elfogták és visszavitték cellájába. Melunban hamar híre terjedt a szökési kísérletnek, úgy, hogy csakhamar nagy tömeg gyűlt a fogház elé, mely meg akarta lincselni a gyilkost. Csak a megkettőzött őrség tudta feltartóztatni a megvadult tömeget.

URANIA

5, 7 és 9 órakor.

Fekete cyklon

izgalmas filmjátékban főszerepben

Rex a csodaló

bemutatja a dalai lámát, feltűnő személyiséget és tudományát. — Ezenkívül:

a kacagtató kiegészítő műsor.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzura Prefectura Judetului.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékér nem vállalunk felelősséget.

FELHÍVÁS.

Miután egyik ügyfelem az Aradon Str. Brancovici 2. (Földes-palota) szám alatti „RITZ” éttermet és vendéglőt átvenni szándékozik, felkérem az esetleges hitelezőket, hogy igényeiket 3 napon belül jelentsék be nálam, mert a később jelentkezők figyelembe nem vétetnek.

10439

Aradul-Nou, 1927. okt. 11.

Dr. Hemmen János ügyvéd, Aradul-nou.

HIRDETMÉNY.

Az Aradi Polgári Takarékpénztár, A Sváb Kereskedelmi és Iparbank, Az Ujaradi Takarékpénztár és az Ujaradi és vidéki népbank részvénytársaságok 1927. évi október hó 1-ső napjától kezdve a betéti kamatokat leszállítva

a 3 havi felmondásos betétek után	18%
a 2 havi felmondásos betétek után	16%
az 1 havi felmondásos betétek után	14%
és a felmondás nélküli betétek után	12%

betéti kamatot fizetnek, melyből a tőkekamat adók és a taksa is levonásba hozatik. 5408

Megnyílik! **Nov 15-én!** Megnyílik!

Az elite hölgyközönség találkozó helye csakis a „Lily” női divatszalon lehet hol a legmagasabb igényeket is kitudják elégíteni. Angol, francia és gyermekruhák készítését, vidéki rendeléseket is vállalja. — Autóbusz megálló. Kiváló munkaadók és szolid árak. Szíves pártfogást kér: „Lily” divatszalon

Megnyílik! Str. Egaritátlej 12. (Lenkey-u) Megnyílik!

Dr. Jakobi Lányi Lászlóné született dadai Oláh Ella a maga és férje, ugyszintén az elhunyt testvére: özv. Balázs Gáborné szül. Szathmáry Irén, továbbá az összes rokonok nevében is mélyeséges fájdalommal jelenti, hogy szeretett édesanyja

özv. dadai Oláh Árpádné
szül. Szathmáry Janka

f. évi október hó 10. napján este 8 órakor életének 66. évében hosszú és kínos szenvedés s a hallotti szentségek ájtatos felvétele után elhunyt.

Hült tetemeit 1927. évi október hó 12. napján délután 1/2 5 órakor fogjuk a felső temető halottas házából a rom. kath. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra helyezni.

Leiki üdvéért az engesztelő szent mise 1. évi október hó 18 napján d. e. 10 órakor fog a Főtisztelendő Minorita Atyák templomában bemutatni.

Aradon, 1927. évi okt. hó 11. napján.

Női és gyermek felöltők Iuliu PLESZ Gyula

legolcsóbb bevásárlási forrása:

cég Arad, Str. Col. Piriol 5. (Vörösmarty-u.) a színház hátsó belvárosával szemben. Saját érdekébe győződjön meg róla, hogy a versenyképességéről Mitől képes egyének részletfizetőre is kaphatnak

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiírt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérésekre válaszolunk. Ajánlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

Szőlőműtrágya

52,5 %-os Diammonphos és Leunasalpeter 26 %-os kapható az „AGRARIA” magveskereskedésben (Szabadság-tér) 8.

HÁZASSÁG.

BOLDOGSÁG. 45 éves hivatalnok, ki több ezer lejt keres naponta, hajlandó egy szolid, jószívű, művelt urihölgyvel komoly házasság céljából megismerkedni. Választ „Szép az élet” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kér. 5416

ALKALMAZÁS.

VARRÓLÁNYOK, perfekt munkások, éves gyakorlattal bírók november 15-re fölvetetnek. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5406

KERESÜNK gyakorlott román nyelvtanárt. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5402

BEJÁRÓNO jelentkezhet Str. Greceanu (Perényi-u.) 16. udvari kert közepén jobbra. 5398

ZONGORALECKÉT adna, esetleg tánciskolába menne zongorázni művészi-sen képzett bécsi uriaszony. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5411

PARKETTA surolást, viksizolást, takarítást vállalok. Str. Blanduzie (Közép-ucca) 37. 5417

DEUTSCHES Kinderfräulein zu 6. u. 2jähri gem Mädel gesucht. Adresse in der Administration des Aradi Közlöny. 5419

TÖBBÉVI gyakorlattal rendelkező nő főnökök nagyobb házakhoz ajánlók. Cim Str. Granicerilor (Török Ig-nác-u.) 21. 5370

LAKÁS.

FÖTÉREN irodának, üzletnek. I. emeleti 3 szobából álló helyiség kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában. 1500

KIADÓ új házban kétszobás modern lakás állomás közelében. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5414

VÉTEL ÉS ELADÁS.

TRANSPORTHORDÓK eladók. Cim Rukli Mosse hirdetőiroda. 10438

ANTIKA óra, autóbunda, férfi és női bundák, télikabátok, férfi öltönyök, smoking, keleti és gyári szőnyegek, fésülőgödő tükrök, varrósztalok, hármasszekrény, mángorló, ebédlődivány, antik komód, antik szekrény, Biedermayer szalon, asztalneműk, gyermekkosciák, fotelek, nagy horgolt terítő, íróasztalok, sztalok, székek, előszobafal, függő-työkök, storeok, stb. eladók. Salgóné, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. 1000

VIZUMOK követségeknél Utlevélhosszabítások, C.F.R. bérlések

KELETI szőnyegeket kevés anyagból gyorsan készítő vasgének eladók. Str. Romul Velicu (Lipót-u.) 10. 5403

JUTÁNYOSAN eladó egy új biberett bunda. Megtekinthető Joanovits Teréz szücsnél. Bul. Reg. Ferd. 13. 5420

NEGY-ÖT vagon káposzta eladó. Cim Chebeleu Lázár földbirtokos. Pankota. 5400

ANTIKA és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas árrban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 540

OKTATÁS.

A főző iskola nov. 1-én megnylik!

Zsurok és lakomák részére ételkülönlegességek és tészták megrendelhetők. Ugyanott jó és olcsó ebéd kapható.

Arad, Str. Marasesti 3. I. em. balra

ELLÁTÁS.

ISKOLÁS vidéki gyermekek, jobb módú szülőké, teljes ellátást kaphatnak Str. Egalitatiei (Lenkey-u.) No. 12. alatt. 5405

500.000 SCHWEIZI FRANKÉRT

vásárolk csak nagy bélyeggyűjteményeket egyes régi bélyegyet borítékon is azonnali készpénzfizetéssel. Részletes ajánlatokat ármegjelöléssel postafordultával kérek. Diskretio biztosítva.

Eugen Sekula,
LÜZERN (Schweiz) villa Heimeli. 5392

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

!!!Künstler-vizumiroda!!!
Arad, Bul. Reg. Maria 22. :: TELEFON: 86. :: Dacia szállóval szemben.

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdavállalat.

INGATLAN.

EGY jól lövedelmező kisebb bérház a belvárosban sürgősen eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5365

SZÖLLŐS HÁZTELEK 450 □-l (Pécskai uton) minden elfogadható áron eladó. Bővebbet Zaránd szállítónál, Calea Aurel Vlaicu 162. 5399

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG kiadó. Str. Eminescu 32. Ugyanott kitűnő harmonium eladó. 5415

Ia. dicsőszentmártoni darabos carbid

106, 53% kg-os csomagolás, autók részére 5 kg-os email dobozok

legolcsóbban kaphatók:
Kornis Testvéreknel,
Arad, Bul. Reg. Maria 13.
Telefon 501, 355, 90. 1046

UTLEVELEKRE ÉS EGYÉBB HIVATALOS IGAZOLVÁNYOKRA

FÉNYKÉPET
a legjobb kivitelben, gyorsan és mérsékelt ár mellett a
FOTORADIO
FÉNYKÉPÉSZET KÉSZIT.

Str. Consistoriului és Str. Marasesti (Batthyány és Kossuth-u.) sarkán. 5025

Gramophonok varrógépek

kedvező részletfizetésre kaphatók Hanglemezekben országi raktár. Mindegyik vételkötettség nélkül házhoz szállítjuk meg a legújabb újdonságainkat.

HAMMER ZSIGMOND és FIA
Arad, Bul. Reg. Maria 27. (Borcsa utca) 5145

Maculatura papir 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

ARADI IPAR- ÉS NÉPBANK.

Meghívó.

Az ARADI IPAR- ÉS NÉPBANK tisztelt részvényeseit 1927. évi október hó 29-én délután 5 órakor az intézet tanács-termében tartandó

rendkívüli közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési elnök megválasztása és a jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
 2. Határozat a felszámoló bizottság két tagjának lemondása tárgyában.
 3. A felszámoló bizottság tagjai számának újból megállapítása és a felszámoló személyének megválasztása a felszámolás egész tartamára.
 4. A felszámoló képviselői jogának és működési körének szabályozása.
 5. A felügyelő-bizottság tagjai számának megállapítása és új felügyelő-bizottsági tagok megválasztása a felszámolás egész tartamára.
 6. Hat tagból álló bizottság választása a nyugdíjalap kezelésére.
 7. Netáni indítványok.
- Azon részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni s szavazatukat érvényesíteni óhajtják, felkéretnek, hogy az alapszabályok 62-ik §-a értelmében részvényeiket 1. évi október hó 28-ig az intézet főpénztáránál elismervény ellenében letenni sziveskedjenek. Az alapszabályok 61-ik §-a értelmében szavazatképes részvényesnek csak az tekinthető, kinek részvénye a közgyűlés megtartása előtt legalább 3 hónval az intézeti részvénykönyvben saját nevére beiktatva van.

Arad, 1927. október 5.

ARADI IPAR ÉS NÉPBANK

Igazgatósa és felszámoló bizottsága.

KÁVÉHAZAKBAN,
VENDÉGLŐKBEN,
ÉTTERMEKBEN
KÉRJE MINDIG AZ
ARADI KÖZLÖNYT

Bankkölcsonöket

10049
házakra, földekre, vagy egyéb ingatlanokra, 10,000 lejtől, 1 millió lejtig betáblázás mellett folyósítottok.
HAASZ ALBERT Irodája
Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. sz.

Kadó lakások!

Belvárosban közel, vízvezeték és csatornázott utcában, 4 szoba, elő, fürdő, cselédszobás MAGANHÁZ november elsejére 20.000 lej lelépéssel, azonkívül belvárosban emeleti nagyon szép két szoba, elő, fürdőszobás LAKÁS 20.000 lej lelépés, 30.000 lej bérlet ATADÓ.
Uranul iroda Arad, főpostával szemben.

Belvárosban

alápíndezett nagyon jó ház, elfoglalható 3 szobás, fürdőszobás lakással, azonkívül két egyszobás lakások kerttel, parkírozott udvarral, kivándorlás miatt alkalmi áron eladó. Megbizott: Györfly „Mures” irodája, Str. Unirei 13. 15298

Bírmily ügyet vagy megbízást pontosan elintézt.